

Izba Domów Maklerskich

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
IZBY DOMÓW MAKLESKICH
Z DZIAŁALNOŚCI
W 2005 ROKU**

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	4
2.	WŁADZE I ORGANIZACJA PRACY IDM	5
2.1.	WŁADZE IZBY	5
2.1.1.	WALNE ZGROMADZENIE	5
2.1.2.	ZARZĄD IZBY	6
2.1.3.	KOMISJA REWIZYJNA	7
2.2.	SĄD IZBY	8
2.3.	ORGANIZACJA PRACY IZBY DOMÓW MAKLERSKICH	9
3.	SYTUACJA FINANSOWA IZBY	10
4.	DZIAŁANIA STATUTOWE IZBY DOMÓW MAKLERSKICH W 2004 ROKU	11
4.1.	Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego i Rada Rynku Kapitałowego	15
4.2.	Podatek z odpłatnego zbycia papierów wartościowych	17
4.2.1.	Działania Izby związane z zmianą ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i rozporządzeniem w sprawie PIT 8C	17
4.2.2.	Koncepcja „wspólnego koszyka”	20
4.2.3.	Interpretacje Ministerstwa Finansów i wytyczne Izby do sporządzania informacji podatkowej ..	20
4.3.	Konsultacje projektów regulacji dotyczących rynku kapitałowego	21
4.3.1.	Nowelizacja ustawy Prawo o publicznym obrocie	21
4.3.2.	Projekty trzech ustaw	22
4.3.3.	Rozporządzenie w sprawie środków własnych, grupa robocza głównych księgowych	22
4.3.4.	Konsultacje dotyczące projektów innych rozporządzeń	23
4.3.5.	Projekt Konwencji Haskiej	24
4.4.	Fundusz Rozliczeniowy	25
4.5.	Zmiana struktury kont depozytowych KDPW	28
4.6.	Oplaty KDPW	28
4.7.	Arbitraż	29
4.8.	Metodyka obliczania depozytów zabezpieczających na pozycje w opcjach na akcje	29
4.9.	Wyplata dywidendy BACA, oferty spółek na rynku pierwotnym (PKO BP)	30
4.10.	Anulowanie nieprawidłowych transakcji giełdowych	31
4.11.	Oplaty giełdowe	32
4.12.	Daty sesji giełdowych i dni rozliczeniowe	33
4.13.	Animatorzy	34
4.14.	Komitet maklerów nadzorujących	35
4.15.	Wycofanie modułu GL Rotor	35
4.16.	Przetwarzanie zleceń przez domy maklerskie	36
4.17.	Łączenie zleceń brokerskich o tych samych parametrach	37
4.18.	Standardy przyjęte przez Izbę Domów Maklerskich	37
4.18.1.	Kodeks Dobrej Praktyki Domów Maklerskich	37
4.18.2.	Standard regulacji zasad inwestowania przez pracowników domów maklerskich	38
4.18.3.	Standard wyciągu z karty umowy	38
4.19.	ESPI	39
4.20.	Obligacje Skarbu Państwa	39
4.21.	VAT	41
4.22.	GIFF	42
4.23.	IKE	43
4.24.	Spotkania robocze prezesów i dyrektorów domów i biur maklerskich	44
4.24.1.	Spotkanie Robocze w Zakopanem – marzec 2004	44
4.24.2.	Spotkanie Robocze w Dębem – październik 2004	45
4.25.	Zasady kontaktów członków Izby z organami administracyjnymi oraz instytucjami infrastruktury rynku kapitałowego	45
5.	Istotne wydarzenia po dacie bilansowej	45
5.1.	Podatek z odpłatnego zbycia papierów wartościowych	45
5.2.	Konsultacje projektów regulacji dotyczących rynku kapitałowego	47

5.2.1.	Konsultacje projektów 9-ciu rozporządzeń.....	47
5.2.2.	Projekt Rozporządzenia w sprawie opłat za zezwolenia i zgody KPWiG.....	47
5.2.3.	Konsultacje CESR.....	48
5.3.	Konferencja w Zakopanem 2005	48
5.4.	Przetwarzanie zleceń przez domy maklerskie.....	48
5.5.	Wypłata dywidendy przez spółki węgierskie.....	49
5.6.	Rada Rynku Kapitałowego	49

1. WSTĘP

Na koniec roku 2005 do Izby Domów Maklerskich należało 19 domów i biur maklerskich:

1. BIURO MAKLESKIE BANKU INICJATYW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH SA
2. POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI SA BANKOWY DOM MAKLESKI
3. CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO SA
4. BESKIDZKI DOM MAKLESKI SA
5. BIURO MAKLESKIE BANKU GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ SA
6. BIURO MAKLESKIE BANKU BPH SA
7. DOM MAKLESKI BANKU HANDLOWEGO SA
8. CA IB SECURITIES SA
9. DOM MAKLESKI AMERBROKERS SA
10. DOM MAKLESKI BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA SA
11. ING SECURITIES SA
12. MILLENNIUM DOM MAKLESKI SA
13. ERSTE SECURITIES POLSKA SA
14. INTERNETOWY DOM MAKLESKI SA
15. KBC SECURITIES SA
16. DB SECURITIES SA
17. DOM MAKLESKI POLONIA NET SA
18. DOM INWESTYCYJNY BRE BANKU SA
19. DOM MAKLESKI BZ WBK SA

W okresie sprawozdawczym, od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 roku, liczba domów i biur maklerskich należących do Izby nie zmniejszyła się.

Osoby fizyczne będące Członkami Honorowymi Izby Domów Maklerskich

Pan Wiesław Rozłucki –Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
Pan Jacek Socha – Wiceprezes Zarządu PricewaterhouseCoopers

Rok 2005 był najlepszym rokiem w 15 letniej historii polskiego rynku kapitałowego. Był to rok rekordów największe w historii obroty, indeksy pokonujące kolejne maksima, rekordowa kapitalizacja i dywidendy wypłacone przez notowane spółki. Do tego 35 debiutów a wśród nich dwie duże oferty Skarbu Państwa - PGNiG i Grupa LOTOS, które przyciągnęły na rynek dziesiątki tysięcy nowych inwestorów.

W roku 2005 domy i biura maklerskie uzyskały bardzo dobre wyniki finansowe. Było to efektem bardzo dobrej koniunktury na rynku wtórnym a także dużej liczby ofert na rynku pierwotnym. Dobre wyniki to również zasługa samych biur i domów maklerskich, które mimo coraz niższych prowizji (prowizje na rynku akcji nie przekraczają 0,4%), inwestują w nowoczesne technologie, podnoszą jakość obsługi i rozszerzają zakres oferowanych

produktów. Ponad połowa działających na rynku biur maklerski umożliwia zawieranie transakcji na rynkach zagranicznych. Wszystkie biura maklerskie, nastawione na obsługę inwestorów indywidualnych, oferują dostęp do rachunków przez internet. Otwierają je za darmo, a koszt ich prowadzenia to kilkadziesiąt złotych rocznie. W roku 2005 obroty na rynku akcji przekroczyły wartości 181 mld zł. Obroty domów maklerskich zwiększyły się o 65% w stosunku do roku poprzedniego

Według analizy opublikowanej przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd za cały rok 2004, na podstawie wstępnych i zbadanych rocznych sprawozdań 15-tu domów maklerskich i 6-ciu biur maklerskich, dodatni wynik finansowy brutto osiągnęło 86,4% domów maklerskich, podczas gdy w roku 2003 było to 68,8%. Średni zysk brutto domów maklerskich wzrósł w stosunku do roku 2003 o 177% i wyniósł 15,7 mln zł, a średni zysk brutto biur maklerskich wzrósł o niespełna 138% - wyniósł 19,8 mln zł. 68% przychodów domy maklerskie generowały z działalności maklerskiej. Udział ten dla biur maklerskich wynosił 72%.

Na koniec roku 2004 domy i biura maklerskie obsługiwały łącznie 1 115 862 rachunków (o 19% więcej niż rok wcześniej).

2. WŁADZE I ORGANIZACJA PRACY IDM

2.1. WŁADZE IZBY

2.1.1. WALNE ZGROMADZENIE

Walne Zgromadzenie jest najwyższym organem Izby. Do jego kompetencji należy między innymi uchwalanie programu działalności Izby, regulaminów działania organów Izby, wybieranie i odwoływanie członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej, rozpatrywanie sprawozdań organów Izby i zatwierdzanie sprawozdania finansowego Izby, ustalanie zasad opłacania i wysokości składek członkowskich oraz ustanawianie i nadawanie tytułów honorowych Izby.

W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy Walne Zgromadzenia, w dniu 12 marca 2005 r., dniu 29 kwietnia 2005 r., i 31 maja 2005r.

- I. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z dnia 12 marca 2005r. zwołane zostało w celu przyznania Panu Jackowi Sosze tytułu Honorowego Członka Izby Domów Maklerskich
- II. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia z dnia 29 kwietnia 2005r. podjęło następujące uchwały:
 1. W sprawie prywatyzacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. – Walne Zgromadzenie mając na względzie, iż strategia prywatyzacji Giełdy powinna w pierwszym rządzie gwarantować rozwój polskiego rynku kapitałowego podjęło następujące kwestie:

- struktura akcjonariatu Giełdy była zrównoważona pomiędzy: Skarbem Państwa, Członkami Giełdy i pozostałymi inwestorami nabywającymi akcje,
 - zachowanie mniejszościowego udziału Skarbu Państwa w kapitale Giełdy,
 - domy maklerskie – Członkowie Giełdy powinny mieć prawo do nabycia akcji po cenie nie wyższej niż ich wartość księgowa.
 - zapewnieni rzeczywistego wpływu domów maklerskich – Członków Giełdy na działalność Giełdy
2. W sprawie zmian w Statucie Izby Domów Maklerskich wobec treści postanowienia Sadu Rejonowego dla M. St. Warszawy, XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sadowego w sprawie WA.XIX NS-REJ.KRS/235/5/185, Nadzwyczajne Zgromadzenie Izby Domów Maklerskich postanowiło dokonać zmiany Uchwały Nr 4 w przedmiocie zmiany Statutu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Izby Domów Maklerskich z dnia 17 listopada 2004 roku, w ten sposób, że w treści Statutu Izby Domów Maklerskich wprowadza się zmiany.
- III. Zwyczajne Walne Zgromadzenie z dnia 31 maja 2005 r. rozpatrzyło i zatwierdziło sprawozdanie Zarządu Izby za 2004 r. oraz przyjęło sprawozdanie finansowe Izby za 2004 r. Zgromadzenie udzieliło absolutorium Zarządowi IDM oraz zapoznało się ze sprawozdaniami pozostałych władz Izby – Sądu Izby i Komisji Rewizyjnej. Zgromadzenie podjęło następujące uchwały:
1. W sprawie wysokości i sposobu opłacania składek członkowskich – Zgodnie z uchwałą nowy model opłacania składek członkowski będzie obowiązywał do 1 stycznia 2006r. Zgodnie z treścią przyjętej uchwały domy maklerskie, których przychody w roku poprzedzającym przekroczyły kwotę 30 mln zł zobowiązane są opłacać składkę w podwójnej wysokości, w zamian, za co otrzymały prawo do wykonywania dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu IDM. Pozostali członkowie Izby, których przychody nie przekroczyły powyższej kwoty, również mogą uzyskać prawo wykonywania dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu IDM jeżeli dokonają wpłaty podwójnej składki za okres od stycznia 2005 r.
 2. W sprawie wyboru Rzecznika Sądu Izby Domów Maklerskich – w związku z rezygnacją z pełnienia funkcji Rzecznika Sądu IDM przez Pana Mariusza Obszańskiego, WZ IDM dokonało wyboru nowego rzecznika. Rzecznikiem Sądu IDM została Pani Katarzyna Czarnota.

2.1.2. ZARZĄD IZBY

Zgodnie ze Statutem Zarząd wyznacza kierunki działań Izby.

Do kompetencji Zarządu należy w szczególności podejmowanie bieżących decyzji w sprawach związanych z działalnością Izby, zarządzanie majątkiem Izby i zatwierdzanie rocznego planu finansowego Izby, nadzorowanie działalności Biura Izby, powoływanie komitetów i grup roboczych, powoływanie przedstawicieli Izby do organów doradczych, nadzorczych lub opiniodawczych, zatwierdzanie standardów działalności domów maklerskich i określanie przyjętych praktyk rynkowych. Szczegółowy zakres kompetencji i obowiązków Zarządu określa Statut Izby i Regulamin Zarządu.

Zarząd Izby składa się od pięciu do ośmiu członków, w tym Prezesa i jednego lub kilku Wiceprezesów. Prezesa Zarządu wybiera Walne Zgromadzenie. Na wniosek Prezesa Walne Zgromadzenie wybiera pozostałych członków Zarządu.

Na dzień 1 stycznia 2005 r. skład Zarządu Izby był następujący:

1.	Prezes Zarządu	-	Maria Dobrowolska
2.	Wiceprezes Zarządu	-	Piotr Borowski
3.	Wiceprezes Zarządu	-	Jacek Jaszczołt
4.	Członek Zarządu	-	Waldemar Markiewicz
5.	Członek Zarządu	-	Jacek Rachel
6.	Członek Zarządu	-	Mariusz Sadłocha
7.	Członek Zarządu	-	Witold Stępień

W związku z powstaniem Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami z dniem 31 grudnia 2004 roku Pionier Pekao Investment Management S.A. przestał być Członkiem IDM, w związku z tym Pan Tomasz Orlik złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Izby Domów Maklerskich z dniem 1 stycznia 2005r.

W roku 2005 do dnia 14 kwietnia 2005r. obowiązki Sekretarza Zarządu wykonywał p. Marek Rzotkiewicz. Od dnia 14 kwietnia 2005r. obowiązki Sekretarza Zarządu pełni p. Michał Turek

W okresie sprawozdawczym odbyło się 15 posiedzeń Zarząd Izby.

2.1.3. KOMISJA REWIZYJNA

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy dokonywanie kontroli działalności Zarządu pod względem zgodności ze Statutem i uchwałami Walnego Zgromadzenia oraz kontrolowanie gospodarki finansowej Zarządu. Komisja Rewizyjna składa się z trzech do pięciu osób wybieranych przez Walne Zgromadzenie.

Na dzień 1 stycznia 2005 r. skład Komisji Rewizyjnej był następujący:

1.	Przewodniczący	-	Paweł Kowalski
2.	Zastępca Przewodniczącego	-	Maciej Trybuchowski
3.	Członek Komisji	-	Krzysztof Polak

W roku 2005 do dnia 14 kwietnia 2005r. sekretarzem Komisji Rewizyjnej był p. Marek Rzotkiewicz. W dniu 14 kwietnia br. Uchwałą Nr 33/IV Zarządu Izby Domów Maklerskich zniesiono funkcję sekretarza Komisji Rewizyjnej.

2.2. SĄD IZBY

Przy Izbie działa Sąd Izby, który jest samodzielną, wyodrębnioną jednostką organizacyjną Izby. W ramach Sądu Izby działa Komisja Etyki. Sąd Izby rozpatruje spory o prawa majątkowe (z wyjątkiem sporów o alimenty i ze stosunku pracy). Sprawy niemajątkowe o naruszenie przez członka Izby postanowień Statutu, Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich, standardów działalności domów maklerskich, przyjętych praktyk rynkowych lub zasad rzetelnego wykonywania działalności gospodarczej, a także sprawy o naruszenie regulaminów i uchwał władz Izby lub dotyczące działań członka godzących w dobre imię i autorytet Izby, w pierwszej instancji rozpatruje Komisja Etyki. Sąd Izby rozpatruje te sprawy dopiero jako druga instancja.

Komisja Etyki dokonuje również wykładni postanowień Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich oraz standardów działalności domów maklerskich i przyjętych praktyk rynkowych.

W skład Sądu Izby wchodzi minimum dziesięciu arbitrów i mediatorów oraz minimum siedmiu Członków Komisji Etyki. Prezesa, dwóch Wiceprezesów, Rzecznika Sądu i jego Zastępcę, arbitrów oraz Członków Komisji Etyki powołuje Walne Zgromadzenie.

Do 31 maja 2005 r. Sąd Izby działał w składzie:

Prezes Sądu	-	prof. Marek Wierzbowski
Wiceprezes Sądu	-	prof. Andrzej Szumański
Wiceprezes Sądu	-	mec. Andrzej Kalwas
Rzecznik Sądu	-	Katarzyna Czarnota
Z-ca Rzecznika Sądu	-	Sławomir Kamiński

Członkowie Komisji Etyki:

-	Cezary Apanas
-	Jarosław Cisło
-	Marek Pijaj
-	Agnieszka Rostkowska
-	Barbara Tomczuk
-	Jacek Trzaska
-	Mariusz Zawieja
-	Sławomir Ziemiński

Arbitrzy Sądu IDM:

-	Marek Płaska,
-	Krystyna Skolkowska,.
-	Iwona Kamińska,
-	Aleksander Śmidowicz,
-	Rafał Abratański,
-	Artur Balewski

- Barbara Joanna Borudzka,
- Andrzej Jarocho,
- Sławomir Kamiński,
- Marek Kijowski
- Paweł Kokieć
- Włodzimierz Kucharski
- Robert Lewandowski
- Jan Margel
- Paweł Malik
- Tomasz A. Miszczuk
- Wioletta Morawska
- Mariusz Obszański
- Krzysztof Polak
- Andrzej Przewoźnik
- Jolanta Sas-Kaczorek
- Karol Słoma
- Dariusz Zawadzki

W okresie sprawozdawczym do Komisji Etyki, działającej w ramach Sądu Izby, wpłynęło pięć wniosków o rozpoznanie sprawy, spośród których cztery są nadal w toku postępowania.

Do Sądu Izby, w okresie sprawozdawczym, wpłynęły trzy sprawy. Sąd Izby zakończył dwie sprawy z wniosku klientów indywidualnych, a jedna sprawa jest nadal w toku.

Sekretarzem Sądu do dnia 14 kwietnia 2005r. był p. Marek Rzotkiewicz od dnia 5 maja 2005r. funkcję Sekretarza Sądu pełni p. Agnieszka Purpurowicz

2.3. ORGANIZACJA PRACY IZBY DOMÓW MAKLERSKICH.

Izbę reprezentuje Prezes Zarządu lub wskazany przez niego Członek Zarządu.

Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu, który na czas kadencji Zarządu jest zatrudniony przez Izbę. Zarząd wykonuje swoje funkcje na posiedzeniach oraz za pośrednictwem Biura Izby. Biuro Izby Domów Maklerskich zajmuje się obsługą Izby.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2005 roku w Izbie pracowało 5 osób, 4 na pełen etat i jedna 4/5 etatu, na następujących stanowiskach: prezes zarządu, doradca zarządu, prawnik, księgowa, asystent prezesa, jedna osoba na urlopie wychowawczym.

Bieżące zadania i kierunki pracy Biura określone są w oparciu o uwagi i wnioski Członków Izby. Szczególną rolę odgrywają spotkania osób zarządzających domami maklerskimi i przedstawicieli

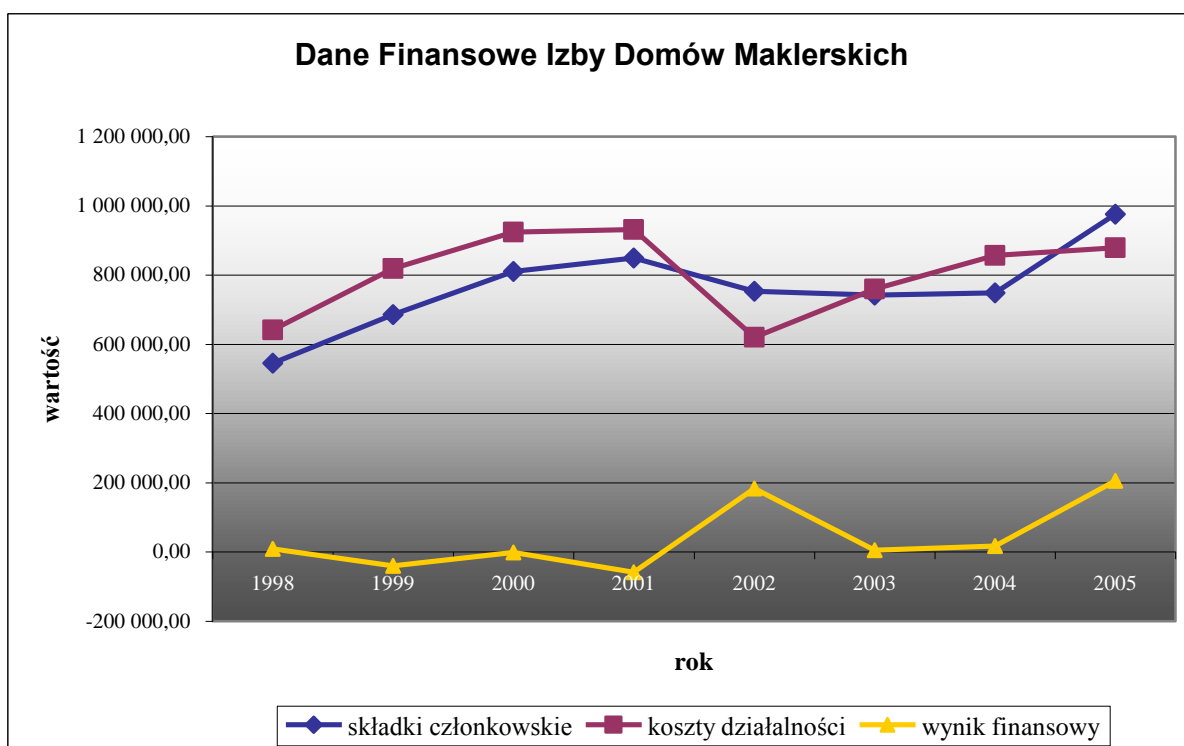
domów maklerskich, zarówno na konferencjach organizowanych przez Izbę, skupiających przedstawicieli wszystkich najważniejszych instytucji rynku kapitałowego, jak i spotkania wyłącznie we własnym gronie, czy też organizowane przez Izbę spotkania z przedstawicielami Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, Giełdy Papierów Wartościowych, Krajowego Depozytu, Ministerstwa Finansów oraz Rady Banków Depozytariuszy.

Do korespondencji z Członkami Izby wykorzystywana jest głównie droga e-mailowa. Wszystkie istotne informacje, poza korespondencją bieżącą, przekazywane są do Członków Izby w postaci komunikatów. Komunikaty przekazywane są na adresy e-mail wszystkich sekretariatów domów maklerskich – Członków Izby, na adresy osób zarządzających domami maklerskimi oraz na inne adresy e-mail wskazane przez Członków Izby.

3. SYTUACJA FINANSOWA IZBY

Rok 2005 Izba Domów Maklerskich zamknęła zyskiem w wysokości 204 403,04 zł.

Zmiany w poziomie otrzymanych składek członkowskich, kosztów działalności i wyników finansowych Izby na przestrzeni od 1998 roku do 2005 roku przedstawione są na wykresie poniżej.

Składki członkowskie w roku 2005 były większe niż w roku 2004 – 975 429,05 zł wobec 748 200 zł rok wcześniej.

W porównaniu z rokiem 2004 nastąpił wzrost pozycji „inne przychody określone statutem”. Za rok 2005 pozycja ta miała wartość 59 420,49 zł, przy czym 53 018,23 zł stanowiły tu przychody z tytułu organizacji konferencji środowiskowych.

W roku 2005 zwiększeniu o 2,6% uległy koszty działalności - do kwoty 878 268,67 zł.

Mimo wzrostu kosztów działalności Izby w roku 2005 w stosunku do roku poprzedniego nadal nie przekraczały one poziomu kosztów rocznych w latach 1999, 2000 i 2001.

Wszystkie ponoszone koszty związane są z realizacją zadań statutowych.

Środki pieniężne Izby, których stan na koniec 2005 roku wynosił 373 217,69 zł (na koniec 2004 roku 175 005,39 zł), przechowywane są głównie na rachunkach bankowych (rachunki bieżące i lokaty). Utrzymywane jest niewielkie pogotowie kasowe. [Zmniejszenie stanu środków pieniężnych wynika ze zmiany okresów płatności składek członkowskich z kwartalnych na miesięczne.](#)

4. DZIAŁANIA STATUTOWE IZBY DOMÓW MAKLERSKICH W 2005 ROKU

Przedmiotem prac Izby Domów Maklerskich w okresie sprawozdawczym były między innymi:

4.1. Zarzuty Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do wzorów umów i regulaminów obowiązujących w domach maklerskich

Na przełomie października i listopada Urząd Ochrony Konkurencji Konsumentów Delegatura w Łodzi wystosował pisma do domów maklerskich z informacją, że Urząd przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w ramach, którego dokonał kontroli umów wzorcowych stosowanych przez domy maklerskie. Analiza wzorców umownych zbadanych przez UOKiK w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego wskazała, że zawierają one postanowienia, które mogą naruszać dyspozycje art. 385¹, art. 385², art. 385³ kodeksu cywilnego, dotyczących niedozwolonych klauzul umownych.

W zawiązku z zaistniałą sytuacją w Izbie Domów Maklerskich w dniu 7 listopada 2005r. odbyło się spotkanie na którym ustalono, że domy maklerskie prześlą do Izby pisma jakie otrzymały z UOKiK-u, swoje odpowiedzi oraz wzory omów i regulaminów do których Urząd miał zastrzeżenia. Ustalono również że Izba po otrzymaniu wszystkich dokumentów przekaże je do opinii kancelarii prawnej.

Po zebraniu wszystkich materiałów Izba posegregowała zarzuty Urzędu, odpowiedzi domów maklerskich oraz odpowiednie punkty z regulaminów i wzorów umów i przekazała je do Kancelarii Słotysiński, Kawecki & Ślęzak.

W dniu 16 listopada Izba wystosowała pismo do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z informacją, że widząc skalę problemu oraz IDM jako organizacja zrzeszająca podmioty maklerskie, a równocześnie organizacja mająca na celu dbanie o wysoki poziom świadczonych przez przedsiębiorstwa maklerskie usług, chciałaby podjąć współpracę z Urzędem i wypracować standard regulacji. W odpowiedzi na pismo Izby, Urząd wyraził chęć współpracy oraz poinformował, że odstępuje od kwestionowania zapisów dotyczących uprawnienia domów maklerskich do zaspokojenia swoich roszczeń z aktywów klienta znajdujących się na rachunkach w domu maklerskim.

W dniu 10 lutego br. Izba poinformowała UOKiK, że z uwagi na fakt, że zakres koniecznych analiz wykracza poza możliwości Izby w zakresie samodzielnego przeprowadzenia zamierzonych czynności oraz pragnąc przedłożyć Urzędowi pomocny dokument, zwróciliśmy się z prośbą do kancelarii prawnej o sporządzenie opinii prawnej odnośnie kwestionowanych postanowień we wzorcach umownych stosowanych przez członków Izby. Izba przekazała w dniu 21 lutego br. opinię

prawną przygotowaną przez Kancelarię Słotysiński, Kawecki & Ślęza do UOKiK-u, w której to wyróżnione zostały zasadnicze trzy grupy zakwestionowanych klauzul. Pierwsza grupa obejmuje te rodzaje klauzul, którym nie można przypisać cech klauzul niedozwolonych. Na drugą grupę składają się klauzule, które nie poddają się jednoznacznej ocenie. Trzecia grupa zawiera klauzule, które budzą wątpliwości odnośnie ich zgodności z przepisami kodeksu cywilnego dotyczącymi niedozwolonych postanowień umownych.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 21 kwietnia br zorganizował konferencję prasową, na której przedstawił raport z kontroli wzorców umownych stosowanych przez domy maklerskie.

Zawieszenia Rozliczeń Transakcji

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych w dniu 7 października 2005r. przesłał do Izby pismo informujące, że w ciągu ostatniego tygodnia września 2005r. nastąpił gwałtowny wzrost sytuacji, w których ze względu na brak wystarczającej liczby papierów wartościowych na kontach depozytowych uczestników KDPW konieczne było zawieszenie rozliczeń transakcji w ramach poszczególnych sesji rozliczeniowych (głównie III sesji rozpoczynającej się o godz. 10:30). Z obserwacji KDPW wynika, że główną przyczyną tego stanu było niedostarczenie do Depozytu instrukcji rozliczeniowych zasilających konta transakcyjne zarówno banków, jak i domów maklerskich. Sytuacja taka jest szczególnie niebezpieczna, ponieważ prowadzi do konieczności zawieszeń rozliczenia większej liczby transakcji, co w konsekwencji (na skutek tzw. „łańcuchów zawieszeń”) prowadzić może do poważnego ograniczenia płynności w procesie rozliczeniowym. Dodatkowo należy podkreślić, że proces optymalizacji dokonywanych zawieszeń jest w takiej sytuacji znacząco dłuższy niż w ramach „normalnego” dnia rozliczeniowego i co za tym idzie dochodzi do opóźnień w realizacji sesji rozliczeniowych w stosunku do określonego regulacjami KDPW harmonogramu rozliczeniowego.

Izba Domów Maklerskich w dniu 24 października 2005r. zorganizowała spotkanie z osobami odpowiedzialnymi w domach maklerskich za rozliczenia transakcji na którym ustalono, że zawieszenia rozliczenia transakcji dokonywanych na podstawie instrukcji rozliczeniowych nie są spowodowane w znacznej większości działaniami domów maklerskich, a wynikają głównie z trybu przeprowadzania transakcji oraz koniecznością ich potwierdzenia instrukcjami klienta (obecnie Art. 121 Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi).

Domy maklerskie dostarczają instrukcje rozliczeniowe do ww. transakcji zgodnie z obowiązującymi regulacjami, najpóźniej w dniu T+2, natomiast zawieszenia rozliczenia spowodowane są brakiem bądź opóźnieniem w dostarczaniu instrukcji rozliczeniowej klienta finalnego banku depozytariusza w dniu T+3.

Domy maklerskie nie mają dostępu do aktywów klientów, a zabezpieczenie rozliczenia transakcji jest zapewnione na podstawie umów zawartych zgodnie z § 61 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie trybu i warunków postępowania podmiotów prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych. Oznacza to, że domy maklerskie mogą mieć roszczenie o zwrot kosztów związanych z zawieszeniem transakcji, ale nie mogą zmusić klienta do wystawienia instrukcji rozliczeniowej w terminie.

W naszej ocenie jedną z możliwości minimalizacji skutków nie dostarczania instrukcji rozliczeniowych przez klientów finalnych w terminie i zmniejszenia liczby zawieszeń rozliczenia transakcji jest podjęcie działań w celu zwiększenia liczby pożyczkodawców dla pożyczek automatycznych.

Poza ww. systemem pożyczek automatycznych, jedną z możliwości zapobieżenia zawieszeń rozliczenia transakcji, z których korzystają domy maklerskie, jest realizacja transakcji na rynku BISO.

Jednak z powodów, które zostały opisane powyżej dom maklerski nie może określić czy brakująca instrukcja zostanie wystawiona danego dnia rozliczeniowego czy nie.

W związku z powyższym proponowalibyśmy wydłużenie możliwego czasu realizacji ww. transakcji, a tym samym skrócenie okresu między zakończeniem działania rynku BISO a terminem ostatniej płatnej sesji rozliczeniowej (obecnie okres ten wynosi 1,5 godziny i istnieje ryzyko przeprowadzenia przez dom maklerski transakcji korygującej, przy jednoczesnym dostarczeniu brakującej instrukcji klienta). Powyższe stanowisko Izby zostało przekazane do Depozytu w dniu 26 października 2005r.

Pożyczki Intraday

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych w związku z gwałtownym wzrostem przypadków braku papierów wartościowych na kontach uczestników KDPW, skutkujących koniecznością dokonywania przez Krajowy Depozyt zawieszonych rozliczeń transakcji, zaproponował, aby w takim przypadku zwiększyć aktywność w systemie pożyczek automatycznych uruchamianych w przypadku stwierdzenia niedoboru na koncie uczestnika KDPW. Jednakże skuteczność działania ww. systemu jest obecnie w istotny sposób ograniczona, ze względu na brak wystarczającej liczby papierów do pożyczania. sytuacja taka występuje w szczególności w ciągu dnia rozliczeniowego dnia rozliczeniowego, czego przyczyn należy dopatrywać się w wysokości i sposobie naliczania opłat za pożyczki o charakterze intraday. Krajowy Depozyt zaproponował by opłata za pożyczki intraday była naliczana jako procent od wartości pożyczki papierów wartościowych w wysokości 0,025% wartości pożyczanych papierów wartościowych z zachowaniem opłaty minimalnej 50zł, z czego 4/5 należne byłoby dla pożyczkodawcy. Izba w piśmie z 9 listopada br. zaproponowała stawkę 0,015% wartości pożyczanych papierów przy zachowaniu opłaty minimalnej 50 zł i zachowaniu zasady, że opłata dla Krajowego Depozytu powinna wynosić 10 zł, gdyż w naszej opinii KDPW nie powinno być beneficjentem takiej pożyczki. W dniu 9 grudnia odbyło się spotkanie w Depozycie w przedmiotowej sprawie na którym została przedstawiona nowa propozycja KDPW zgodnie z którą opłata wynosiłaby 0,020% przy zachowaniu opłaty minimalnej w wysokości 50 zł z czego 10 zł dla KDPW. W dniu 9 marca br. Izba otrzymała Uchwałę Nr 3/236/2006 Rady Nadzorczej Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie KDPW w której to opłata dla pożyczkodawcy wynosi 0,02% wartości rynkowej papierów wartościowych będących przedmiotem każdej pożyczki lecz nie mniej niż 40 zł, opłata dla KDPW wynosi 10zł.

Konta Omnibus

Izba Domów Maklerskich po przeprowadzeniu konsultacji środowiskowych poświęconych praktycznym aspektom wprowadzenia i funkcjonowania kont „omnibus”, podjęła decyzję o zwrócenie się do Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych o zorganizowanie spotkania poświęconego tej problematyce.

W opinii Izby niezbędne było przeprowadzenie dyskusji w gronie wszystkich zainteresowanych instytucji, umożliwiające wyjaśnienie wątpliwości i wypracowanie spójnej koncepcji regulacji dotyczących funkcjonowania kont „omnibus” korzystnej dla wszystkich uczestników.

Pierwsze spotkanie odbyło się w dniu 19 kwietnia 2005r. na którym zapadła decyzja o powołaniu zespołu roboczego mającego na celu przygotowanie odpowiednich zmian regulacyjnych. W skład zespołu weszli przedstawiciele: Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Rady Banków Depozytariuszy, Komisji Papierów Wartościowych i Giełd. W 2005 roku odbyły się cztery spotkanie zespołu roboczego ds. kont omnibus na których wypracowane zostały zmiany które miałyby być uwzględnione w ustawie o obrocie papierami wartościowymi. Zmiany te dotyczyły w szczególności: definicji konta zbiorczego,

nabycia i przeniesienia praw na rachunku zbiorczym, świadectw depozytowych i fikcji prawnej udzielania pełnomocnictwa, klauzuli wspomagających uzyskanie danych osobowych klientów finalnych.

Przekazywanie danych osobowych przez dom maklerski będący członkiem konsorcjum sprzedającego.

Izba Domów Maklerskich na wniosek jednego ze swoich Członków podjęła się opracowania tematu przekazywania przez domy maklerskie będące członkami konsorcjum sprzedającego (oferującego) danych osobowych dotyczących inwestorów i złożonych przez nich zleceń (zapisów). Izba w celu wypracowania rzetelnej opinii na powyższy temat zaprosiła do współpracy Komisję Papierów Wartościowych i Giełd a opracowanie opinii prawnej powierzyła Kancelarii Allen & Overy.

W opinii prawnej przekazanej Izbie zawarte zostało stanowisko, że przekazywanie oferującemu przez domy maklerskie – członków konsorcjum danych osobowych:

- a) w przypadku IPO jest możliwe w zakresie danych potrzebnych do rejestracji podwyższenia kapitału. Należy jednak rozstrzygnąć czy dane powinno się przekazać jedynie emitentowi, czy i na jakich warunkach można je przekazać również oferującemu.
- b) w przypadku sprzedaży akcji wcześniej wyemitowanych i zarejestrowanych jest zabronione zarówno na gruncie Ustawy o Obrocie, jak i Ustawy o Ochronie Danych.
- c) w przypadku danych służących do weryfikacji, czy inwestorzy zastosowali się do różnego rodzaju ograniczeń ustanowionych w zasadach oferty (jak np. maksymalna ilość akcji, na którą może zapisać się jedna osoba czy też dopuszczalna ilość posiadanych przez jedną osobę pełnomocnictw) jest zabronione zarówno na gruncie Ustawy o Obrocie, jak i Ustawy o Ochronie Danych.

Powyższe stanowisko zostało przekazane Komisji Papierów Wartościowych i Giełd w dniu 8 listopada 2005r. z zaznaczeniem że na kwestię przekazywania informacji dotyczących danych osobowych przez domy maklerskie należy patrzeć w dwóch płaszczyznach. Z jednej strony należy rozpatrywać ją z punktu widzenia możliwości przekazywania przez dom maklerski informacji dotyczących klientów domu maklerskiego, które stanowią tajemnicę zawodową, na rzecz innego podmiotu, z drugiej zaś strony należy rozważać ten problem z punktu widzenia możliwości przekazywania przez administratora danych, jakim jest dom maklerski, informacji stanowiących dane osobowe na rzecz innego podmiotu, w celu ich dalszego przetwarzania.

Umowa serwisowa

Zagadnienie umowy o świadczenie usług serwisowych pojawił się na spotkaniu z Członkami Giełdy w dniu 17 października 2005r. w sprawie nowego modelu dostępu do systemów informatycznych Giełdy. Pierwszy projekt umowy o świadczenie usług serwisowych Izba otrzymała do zaopiniowania w dniu 20 października 2005r. Po przeprowadzeniu konsultacji w środowisku maklerskim Izba przesała do Giełdy swoje stanowisko informując że:

- podtrzymujemy swoje negatywne stanowisko w odniesieniu do zaproponowanej przez GPW zmiany zwłaszcza w odniesieniu do dodatkowych kosztów dla Członków GPW, które ta zmiana implikuje;
- wyrażamy zrozumienie w zakresie konieczności uregulowania obszaru usług serwisowych oprogramowania GL użytkowanego zarówno przez Członków GPW jak i KDPW oraz KPWiG;
- jesteśmy przeciwni likwidacji Whiteroom'u w zaproponowanym przez GPW terminie ze względu na fakt, iż możliwość jego wykorzystania jest przewidziana w wielu procedurach awaryjnych domów maklerskich, a zmiana w tym zakresie wymaga inwestycji w inne rozwiązania awaryjne co wymaga czasu.

Mając jednak na uwadze historyczne uwarunkowania wprowadzenia i wykorzystywania przez domy maklerskie oprogramowania GL jak również fakt, że z oprogramowania tego korzystają Członkowie Giełdy generujący większość obrotów giełdowych, w opinii Izby Domów Maklerskich dostęp do podstawowego serwisu i rozwoju tego oprogramowania powinna obejmować opłata za członkostwo. Izba nie widzi również przeszkód w utrzymaniu dotychczasowych pozycji opłat za dostęp do systemów informatycznych. Zwróciliśmy także uwagę, że przyjęcie naszej propozycji będzie korzystniejsze podatkowo dla Członków GPW.

Jednak rozumiejąc argumenty Giełdy związane z możliwością postawienia zarzutu preferowania określonego ISVs zaproponowaliśmy rozważenie możliwości zorganizowania wśród dostawców przetargu zmierzającego do wyłonienia dostawcy rozwiązań, z których korzystać będą członkowie GPW, pracownicy GPW, KDPW i KPWiG. W naszej opinii taki przetarg doprowadziłby do podniesienia jakości użytkowanego oprogramowania i mógłby przyczynić się do zmniejszenia całkowitych kosztów usług informatycznych w tym zakresie.

Giełda w piśmie z 7 grudnia 2005r. poinformowała że, po analizie opinii w sprawie nowego modelu dostępu do systemów informatycznych giełdy, wyrażonych na spotkaniu w dniu 17 października 2005r. oraz w piśmie z 14 listopada 2005r., Zarząd GPW zaakceptował przyjęcie następujących rozwiązań organizacyjno-biznesowych:

1. Przesunięto termin wprowadzenia opłat serwisowych dotyczących aplikacji GL na dzień 1 kwietnia 2006r.
2. Obniżono stawki opłat serwisowych o wysokość podatku VAT, którego koszt będzie musiał być dodatkowo ponoszony przez domy maklerskie z racji tego, iż opłaty serwisowe będą opłatami pozaregulaminowymi, pobieranymi na podstawie umowy serwisowej,
3. Podtrzymano kierunkowa decyzję o likwidacji Whiteroomu. Termin likwidacji zaplanowano jest na dzień 1 kwietnia 2006r.

4.2. Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego i Rada Rynku Kapitałowego

W dniu 7 stycznia 2004 roku Izba Domów Maklerskich otrzymała z Ministerstwa Finansów wstępny projekt Strategii Rynku Kapitałowego z prośbą o uczestnictwo w konsultacjach nad jego ostatecznym kształtem. Z analizy dokumentu wynikało, że pod względem struktury projekt ten jest zbliżony do Stanowiska IDM na temat sytuacji polskiego rynku kapitałowego, przyjętego w formie uchwały nr 20/III Zarządu IDM z dnia 21 lutego 2002 r. Podobnie jak w wyżej wymienionym „stanowisku” w projekcie znalazła się próba oceny szans, zagrożeń, celu i misji polskiego rynku kapitałowego, jednak w ocenie Izby, w przeciwieństwie do „stanowiska” brak było konkretnych propozycji działań. Zdaniem Zarządu Izby istotnym mankamentem przedstawionego dokumentu był też brak określenia roli i miejsca domów maklerskich w strukturze rynku kapitałowego, sposobu prywatyzacji Giełdy oraz miejsca polskiego rynku kapitałowego w strukturze rynku europejskiego. W dniu 23 stycznia 2004 Izba przesłała swoje uwagi do tego projektu. Szereg z tych uwag zostało uwzględnionych w jego modyfikacji. Ostateczna wersja projektu Strategii została przekazana do konsultacji w marcu 2004 roku.

Projekt Strategii i w szczególności ujęta w niej propozycja stworzenia Rady Rynku Kapitałowego były jednym z przedmiotów dyskusji na zorganizowanym przez Izbę Spotkaniu Roboczym przedstawicieli instytucji rynku kapitałowego w dniach 26 – 28 marca 2004 r. w Zakopanem. Zgodnie z podjętymi w trakcie tego Spotkania ustaleniami Izba opracowała projekt Wspólnego Stanowiska odnośnie roli i miejsca Rady Rynku Kapitałowego w Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego. Wskazano, że Rada powinna być organem kolegialnym umocowanym przy Ministrze Finansów jako jego organ doradczy i opiniodawczy. Według Wspólnego Stanowiska, Rada Rynku Kapitałowego jako ekspercki organ doradczy powinna być złożona głównie z przedstawicieli środowisk aktywnych na rynku kapitałowym, które z racji zakresu prowadzonej przez nie działalności posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie do prawidłowego wypełniania obowiązków Rady, z ograniczonym udziałem przedstawicieli organów administracyjnych państwa. Wskazano, że Radę powinny tworzyć konkretne osoby fizyczne. Wyniki głosowania członków Rady Rynku Kapitałowego i sposób głosowania winny być udostępniane uczestnikom rynku w celu zapewnienia koniecznej przejrzystości działania Rady i uświadomieniu członkom Rady odpowiedzialności jaka na nich ciąży.

Uwagi do wersji Strategii z marca 2004 Izba przesłała do Ministerstwa Finansów w dniu 8 kwietnia 2004. Strategia rozwoju rynku kapitałowego "Agenda Warsaw City 2010", została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 27 kwietnia 2004 r. Wykonując działanie przewidzianych w tym dokumencie, zarządzeniem z dnia 20 grudnia 2004 roku Prezes Rady Ministrów powołał, Radę Rynku Kapitałowego jako organ doradczo-opiniujący w sprawach rynku kapitałowego.

Rada Rynku Kapitałowego otrzymała w szczególności zadanie monitorowanie i stymulowanie procesu realizacji działań w ramach Strategii jak również jej dalszych modyfikacji i uzupełnień. Spotkania Rady mają na celu dyskusję bieżących problemów rynku kapitałowego, konsultacje najważniejszych projektów krajowych i unijnych aktów prawnych, potencjalnych rozwiązań systemowych oraz ewentualną współpracę w zakresie promocji Warszawy i kształtowania jej wizerunku jako centrum finansowego. W zarządzeniu Prezesa Rady Ministrów określony został skład Rady. Rada składa się z nie więcej niż 25 osób. Do udziału w pracach Rady na prawach członka została zaproszona Prezes Izby Domów Maklerskich. Inauguracyjne posiedzenie Rady odbyło się 20 stycznia 2005 r.

4.3. Podatek z odpłatnego zbycia papierów wartościowych

4.3.1. Działania Izby związane za zmianą ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i rozporządzeniem w sprawie PIT 8C

Chociaż w końcu roku 2003 Izba Domów Maklerskich wraz z KDPW, GPW, Stowarzyszeniem TFI i Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych przesłała do Ministra Finansów wnioski o zaniechanie poboru podatku z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, to w dniu 29 grudnia 2003 r. opublikowane zostało Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie określenia niektórych wzorów oświadczeń, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, zawierające wzór PIT-u 8C określającego zakres informacji, jakie musi przekazać podatnikowi i właściwemu urzędowi skarbowemu dom maklerski.

Izba zakwestionowała zgodność wprowadzonych przepisów z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym, że Izba nie ma uprawnień do bezpośredniego wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o stwierdzenie zgodności przepisów z Konstytucją, zwróciła się ona o to do Rzecznika Praw Obywatelskich. Wniosek został złożony wspólnie ze Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych 5 lutego 2004 r..

Izba zwróciła się o podjęcie działań zmierzających do zbadania przez Trybunał Konstytucyjny zgodności z Konstytucją zarówno w odniesieniu do znowelizowanych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych uchwalonych dnia 12 listopada 2003 r. jak i w odniesieniu do rozporządzenia w sprawie określenia niektórych wzorów oświadczeń, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych.

Izba zwróciła uwagę, że dom maklerski, choć według znowelizowanej ustawy przekazuje informację po zakończeniu roku podatkowego, musi gromadzić wszystkie dane niezbędne do jej sporządzenia już od 1 stycznia 2004 r. Dane te, biorąc pod uwagę intensywność obrotu giełdowego i ich potencjalną złożoność, mogą być gromadzone wyłącznie w formie elektronicznej, w ramach istniejących już systemów informatycznych. To z kolei implikuje konieczność odpowiednio wczesnego przygotowania tych systemów, ich przetestowania i przeanalizowania wątpliwości, jakie mogą wynikać z wprowadzonych przepisów podatkowych. Na to jednak nie pozostawiono czasu domom maklerskim.

W piśmie do Rzecznika Izba zdefiniowała problemy praktyczne:

1. domy maklerskie nie posiadają, wszelkich niezbędnych podatnikowi danych, służących do ustalenia ostatecznej wysokości dochodu, ponieważ w poprzednich latach nie było obowiązku gromadzenia danych o cenie nabycia papierów wartościowych lub dacie nabycia, a w świetle przepisów znowelizowanej ustawy mają one kardynalne znaczenie. Ponadto dla wielu podatników ustalenie takich danych może być niemożliwe, ponieważ nie posiadają oni stosownych dokumentów (świetle dotychczasowych przepisów ich przechowywanie było zbędne i nieobowiązkowe).
2. w przypadkach, gdy podatnik posiada więcej niż jeden rachunek inwestycyjny w różnych domach maklerskich, otrzymywane przez niego od domów maklerskich informacje będą bezużyteczna zważywszy na to, że każdy z domów maklerskich ustalać będzie koszty i przychody w oparciu o zasadę FIFO, a ustawa nakłada na podatnika obowiązek stosowania

przez niego tej zasady do ustalania całości uzyskanych przez niego dochodów z odpłatnego zbycia papierów,

3. ustawa jest niejednoznaczna w takich kwestiach, jak określanie kosztów uzyskania czy też ustalanie dochodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych z rachunków wspólnych.

Izba wskazała, że ustawa została wprowadzona w trybie naruszającym art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w szczególności wynikającą z niego zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez to państwo prawa. Podkreśliła ponadto, że choć orzecznictwo Trybunału zmusiło już ustawodawcę do formalnej dbałości o zachowanie *vacatio legis* (zwłaszcza przy ustanawianiu przepisów o charakterze podatkowym) to termin jednego miesiąca, jako minimum na zapoznanie się ze zmianą przepisów podatkowych jest naruszany, ponieważ przepisy wykonawcze do nowelizowanych ustaw podatkowych są wydawane przez właściwych ministrów w ostatnich dniach roku poprzedzającego rok podatkowy.

W przypadku opisanej nowelizacji nałożono na domy maklerskie obowiązek przygotowania informacji, która jest podbudowana bardzo szczegółową analityką. Jednocześnie ustawa nakłada na domy maklerskie ogromną odpowiedzialność o charakterze karnym-skarbowymi.

Izba wskazała, że nakładanie na domy maklerskie obowiązków o charakterze publicznym - dokonywania czynności rejestrowo-ewidencyjnych i wystawiania dokumentów dla celów podatkowych, bez zrekompensowania im w jakiegokolwiek formie kosztów tego świadczenia *pro publico bono*, jest naruszeniem zasad zawartych w Konstytucji.

Zwrócono jednocześnie uwagę, że

- przepis stanowiący podstawę do nakładania na domy maklerskie obowiązku przygotowywania stosownej informacji (PIT-8C) jest tak sformułowany, że formalnie nie daje czytelnej podstawy do wykonywania opisanej czynności właśnie przez domy maklerskie - krąg zobowiązanych do sporządzenia informacji został określony zbyt ogólnie.
- zasady opodatkowania dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych nie mają zastosowania do tych dochodów, które są osiągnięte w ramach prowadzonej przez podatnika działalności gospodarczej, co w sposób niezrozumiały różnicuje podatników.

W piśmie do Rzecznika z 27 lutego 2004 r. dotyczącym rozporządzenia w sprawie określenia niektórych wzorów oświadczeń, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych Izba zwróciła uwagę, że choć art. 39 ust. 3 ustawy stanowi wyraźnie, że podmioty wymienione w tym przepisie są obowiązane do przekazania podatnikom i właściwym urzędom skarbowym imiennej informacji o wysokości dochodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, to w części F PIT-u 8C, w rubryce 56, podmioty te zobligowane zostały do podawania podatnikom i urzędom skarbowym danych dotyczących kwoty przychodu, uzyskanego ze zbycia papierów wartościowych nabytych do końca 2003 r. Ponadto Izba zaznaczyła, że w rubryce tej mogą się znaleźć przychody podlegające opodatkowaniu od 1 stycznia 2004 r., które znajdują się także w części E informacji co doprowadzi do podwójnego podawania tych samych kwot, w ramach wartości łącznych. Izba wskazała, że w rozporządzeniu została przekroczona delegacja ustawowa i podmioty zobowiązane w art. 39 ust. 3 ustawy zostały przymuszone do przygotowywania informacji o przychodach podatkowych, w większości zwolnionych od podatku w 2004 r. i latach następnych.

Podsumowując Izba wskazała, że po pierwsze nakładanie na domy maklerskie obowiązku informowania o przychodach, których kwota nie jest jednoznaczna i potencjalnie nie podlega w ogóle opodatkowaniu, bez wyraźnej delegacji ustawowej, narusza sformułowaną w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadę demokratycznego państwa prawnego, a po drugie nakładanie, na domy maklerskie obowiązku kosztownego i skomplikowanego przetwarzania bezużytecznych danych, stanowi naruszenie art. 31 ust. 3 Konstytucji, który stanowi, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób.

W dniu 7 kwietnia 2004 r. w związku z pismem Rzecznika z dnia 29 marca 2004 r. Izba przekazała Rzecznikowi pismo wyjaśniające. Wyjaśnienia dotyczyły m.in. problematyki kosztów uzyskania przychodów. Przywołanie w art. 30b ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jako normatywnej podstawy ustalania kosztów uzyskania przychodów, art. 23 ust. 1 pkt 38, stanowi dyskryminację podatników osiągających dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych. Izba podkreśliła, że art. 23 ust. 1 pkt 38 nie wymienia innych wydatków, które w normalnych warunkach podatnik ponosi aby uzyskać przychód - kosztów związanych ze zbyciem papierów wartościowych, kosztów analiz, porad, kosztów wydawnictw fachowych, serwisów giełdowych, kosztów pożyczek lub kredytów zaciąganych na nabycie papierów wartościowych, kosztów związanych z prowadzeniem przez dom maklerski rachunku inwestycyjnego oraz przechowywaniem papierów na tym rachunku. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy wszystkie te koszty nie mogą być uznane, za wydatki na nabycie lub objęcie akcji, udziałów i innych papierów wartościowych, są to bowiem koszty związane ze sprzedażą tych papierów lub koszty ogólne, związane z całym procesem obracania aktywami podatnika na giełdzie.

Izba zwróciła uwagę, że podatnik nie prowadzący działalności gospodarczej w zakresie inwestowania jest w zdecydowanie gorszej pozycji niż podatnik prowadzący taką działalność, ten ostatni ma bowiem prawo zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wszystkie wydatki, jakie zgodnie z art. 22 ust. 1 oraz ust. 5 i 6 ustawy, służą uzyskaniu przychodu generowanego z działalności gospodarczej. W odniesieniu do kwestii ustalania dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych z rachunków wspólnych Izba wskazała na brak regulacji szczegółowych, ułatwiających ustalenie dochodu.

W piśmie do Dyrektora Zespołu Prawa Gospodarczego, Danin Publicznych i Ochrony Praw Konsumentów w dniu 5 sierpnia 2004 roku, odnosząc się do wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Departamentu Podatków Bezpośrednich Ministerstwa Finansów Izba Domów Maklerskich przedstawiła szczegółowe wyjaśnienia argumentów podnoszonych w piśmie do Rzecznika z 5 lutego 2004 r. Przedstawiono szczegółowo zagadnienia dotyczące *vacatio legis*, PIT-u 8C, metody FIFO, nakładania obowiązków bez wynagrodzenia, tajemnicy handlowej i odpowiedzialności. Zważywszy na przedstawione argumenty Izba jeszcze raz zwróciła się z prośbą o rozpatrzenie jej wniosku.

Rzecznik Praw Obywatelskich zgodził się ze stanowiskiem Izby, że nałożenie na domy maklerskie obowiązku prezentacji w części F informacji o przychodach ze zbycia wszystkich papierów wartościowych nabytych przed 1 stycznia 2004 r., zarówno tych, które podlegały zwolnieniu z art. 52, jak i tych, których to zwolnienie nie obejmowało, stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, a także będzie powodować dezinformację podatników i utrudniać im prawidłowe obliczenie podatku w zeznaniu PIT-38. Ministerstwo Finansów zostało poinformowane o tym piśmie Rzecznika z dn. 8

grudnia 2004 r. Jednak pomimo jednoznacznej opinii Rzecznika, w 2005 roku Ministerstwo wydało broszurę informacyjną do zeznania PIT-38, w której powtórzyło swoją interpretację zawartości informacji PIT-8C.

4.3.2. Koncepcja „wspólnego koszyka”

Izba nie tylko podważała wprowadzone zasady opodatkowania wskazując ich nieprawidłowości, ale także przedstawiała propozycje kompleksowych rozwiązań.

Taką propozycją była tzw. „koncepcja wspólnego koszyka”, opracowana w ramach Porozumienia na rzecz rozwoju polskiego rynku kapitałowego, która stanowiła załącznik do uwag Izby Domów Maklerskich do projektu Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego przekazanych do Ministerstwa Finansów 8 kwietnia 2004 r. Zakładała ona wyłączenie z opodatkowania zbycia szeregu papierów wartościowych pod warunkiem, że ich nabycie nastąpiło przed dniem wejścia w życie nowych przepisów podatkowych i określała źródła przychodów, podmiot opodatkowania, przedmiot opodatkowania, podstawę opodatkowania, sposób rozliczania straty, termin do rozliczenia straty, rodzaj i stawkę podatku, podmiot zobowiązany do rozliczenia podatku, rodzaj zeznania, termin rozliczenia, urząd właściwy do rozliczenia podatku oraz ulgi i zwolnienia.

Jednym z podstawowych założeń koncepcji "wspólnego koszyka" było prawo do bezterminowego rozliczania strat. Gdyby jednak ta propozycja nie zyskała akceptacji dopuszczano wprowadzenie prawa do rozliczenia strat w ciągu 5 kolejnych lat podatkowych pod warunkiem, że jednocześnie wprowadzi się zwolnienie z podatku dla inwestycji 5 -letnich.

4.3.3. Interpretacje Ministerstwa Finansów i wytyczne Izby do sporządzania informacji podatkowej

W związku z pojawianiem się interpretacji i stanowisk Ministerstwa Finansów w płatnych wydawnictwach, w dniu 5 maja 2004 roku Izba zwróciła się do Ministerstwa Finansów o przesyłanie do Izby wszelkich interpretacji i stanowisk Ministra Finansów w zakresie opodatkowania dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, a w szczególności stanowiska z dnia 18 marca 2004 r., sygn. PB/5/RD-033-2-106/04. Po otrzymaniu Izba rozesłała to stanowisko do swoich członków.

W oparciu o to stanowisko Izba określiła wytyczne do sporządzania informacji podatkowej PIT 8C, których stosowanie przez domy maklerskie ujednoliciło zasady sporządzania tej informacji. Wytyczne zostały przyjęte uchwałą Zarządu Izby z dnia 5 stycznia 2005 r.

Poza zagadnieniami natury ogólnej dotyczącymi opodatkowania Izba zajmowała się również uzyskiwaniem dla swoich członków szczegółowych interpretacji podatkowych. Na przykład w związku z wątpliwościami wynikającymi z faktu, że w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 lutego 2004 roku w sprawie zaniechania poboru podatku [...] brak było zastrzeżenia, że zaniechanie poboru dotyczy kwoty dochodu w części "odpowiadającej kwocie odsetek zapłaconych przy nabyciu tych papierów od emitenta" 19 lutego Izba zwróciła się z zapytaniem do Ministerstwa czy określone tym rozporządzeniem zwolnienie dotyczy jedynie obrotu pierwotnego czy również nabycia dokonywanego w obrocie wtórnym oraz z pytaniami dotyczącymi opodatkowania dochodów wynikających z transakcji zbywania papierów wartościowych w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych.

Odpowiedzi Ministerstwa zostały przekazane członkom Izby w komunikatach nr 17/2004 z 13 maja 2004 r. i 22/2004 z 24 maja 2004 r.

4.4. Konsultacje projektów regulacji dotyczących rynku kapitałowego

4.4.1. Nowelizacja ustawy Prawo o publicznym obrocie...

W styczniu 2004 r. przedstawiciele Izby brali udział w posiedzeniach Sejmowej Podkomisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu zmiany ustawy Prawo o publicznym obrocie.

W dniu 6 stycznia 2004 roku uczestnicy Podkomisji otrzymali nowy dokument roboczy, obejmujący tak duży zakres zmian, w stosunku do pierwotnie zgłoszonego projektu, że w rzeczywistości stanowił on projekt nowej nowelizacji. Po zapoznaniu się z dokumentem okazało się, że jakkolwiek część z propozycji Izby została w nim uwzględniona to jednak treść przepisów art. 19a – 19e dotyczących uprawnień KPWiG pozostała bez zmian.

Izba poparła projekt zapisu, by niewykonywanie zawodu nie powodowało skreślenia z listy maklerów, czy doradców, uznając, że taka koncepcja jest słuszna, ponieważ o zatrudnieniu powinien decydować pracodawca. To rynek zweryfikuje kompetencje i doświadczenie osób ubiegających się o pracę.

Izba protestowała także przeciwko poprawce poselskiej, zgodnie z którą jeden podmiot mógłby mieć udziały tylko w jednym przedsiębiorstwie maklerskim.

W wyniku zgłoszonych przez Izbę uwag dokonano zmian w wielu przepisach zgodnie z proponowanymi przez nią rozwiązaniami. Dotyczyło to m.in.:

- zmiany w przepisach, które nakładały na domy maklerskie obowiązki informacyjne lub na akcjonariuszy ograniczenia w związku z posiadaniem 5% akcji domu maklerskiego – zgodnie z wnioskami Izby zmieniono na 10%, dotyczy to art. 40, 48, 54, 57.
- obniżono zgodnie z wnioskiem Izby wymogi kapitałowe dla domów maklerskich w zależności od zakresu działalności do wysokości zgodnej z dyrektywą ISD,
- zmieniono przepisy (art.14) dotyczące uczestniczenia przedstawicieli środowiska w posiedzeniach KPWiG - zapewniają one udział przedstawiciela IDM w posiedzeniach jako przedstawiciela domów maklerskich zarówno na rynku papierów wartościowych w jak i rynku towarowym. Dodatkowo wprowadzono nowy ust. 8 nakładający na KPWiG ustawowy obowiązek informowania m.in. Izby o posiedzeniach Komisji w sprawach regulacyjnych.
- zmieniono na zgodny z dyrektywą *Market Abuse* zapis przepisów art.15a rezygnując z ochrony wyłącznie inwestorów oraz zapewniono ochronę danych strony przed wydaniem ostatecznego orzeczenia w postępowaniu przed KPWiG,
- zmieniono zapisy art. 34a,
- wprowadzono bezterminową licencję maklerską,
- zmieniono przepisy dotyczące nabywania akcji domu maklerskiego.

Mimo wystąpień przedstawicieli IDM i SEG przeciw treści przepisów nadających KPWiG szerokie uprawnienia kontrolne (art.19a-19b) oraz uwag zmierzających do zapewnienia wszystkim podmiotom,

zgodnie z zasadami obowiązującymi w UE, możliwości sądowej drogi odwoławczej (obok drogi administracyjnej) - przepisy te zostały przyjęte przez Sejm zgodnie z przedłożeniem rządowym.

Ustawa została ostatecznie uchwalona w dniu 12 marca 2004 r., podpisana przez Prezydenta RP w dniu 2 kwietnia, a opublikowana w dniu 15 kwietnia 2004 roku.

4.4.2. Projekty trzech ustaw

W październiku 2004 r. urząd KPWiG przedstawił do konsultacji środowiskowych projekty 3 ustaw mających zastąpić uregulowania dotychczasowej ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, tj.:

- 1) ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym;
- 2) ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
- 3) ustawy o warunkach dokonywania oferty publicznej i ubiegania się o dopuszczanie papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym oraz o spółkach publicznych.

Na przełomie października i listopada Izba przekazała Komisji uwagi. Było to około 190 uwag do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, 90 uwag do ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym i 70 uwag do projektu ustawy o ofercie publicznej.

W dniu 22 grudnia 2004 r. Izba otrzymała z Ministerstwa Finansów do konsultacji zmodyfikowane projekty trzech wymienionych ustaw. Izba wskazała Ministerstwu Finansów, że konsultowanie ustaw dotyczących fundamentów funkcjonowania rynku kapitałowego w Polsce w tak krótkim okresie i to okresie świątecznym może niekorzystnie wpłynąć na przyjęte rozwiązania a tym samym na podstawy działalności domów maklerskich. W związku z powyższym Izba wniosowała o przedłużenie terminu na zgłaszanie uwag.

Izba przekazała część uwag do dwóch ustaw w dniu 7 stycznia 2004. Jednocześnie stanowczo sprzeciwiła się tworzeniu trzech aktów prawnych regulujących funkcjonowanie rynku kapitałowego zamiast jednej ustawy. Prowadzi to bowiem do niepotrzebnego chaosu, nad którym zdawali się nie panować również twórcy projektów. Pozostałe uwagi do projektów ustaw Izba przekazała 11 stycznia 2005 r. Wskazała jednocześnie, że ma pełną świadomość, iż uwagi do wszystkich trzech projektów nie są wyczerpujące - czas konsultacji był tak krótki, że nie było możliwe przeanalizowanie wszystkich procesów opisanych w projektach ustaw.

4.4.3. Rozporządzenie w sprawie środków własnych, grupa robocza głównych księgowych

W dniu 14 maja 2004 roku Izba Domów Maklerskich powołała grupę roboczą złożoną z głównych księgowych domów maklerskich.

Grupa współpracowała z KPWiG przy tworzeniu projektów aktów prawnych. W szczególności zajmowała się *Rozporządzeniem w sprawie określenia wielkości środków własnych domu maklerskiego w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności oraz maksymalnej wysokości*

kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych. Zgłoszone przez Izbę uwagi do obecnie obowiązującego rozporządzenia były wykorzystywane przy opracowywaniu przez Urząd KPWiG projektu jego zmian. Projekt ten był dwukrotnie przesyłany do konsultacji środowiskowych, a 10 grudnia 2004 r. w siedzibie KPWiG odbyło się zorganizowane z inicjatywy Izby spotkanie, na którym omawiano projektowane zmiany.

W komentarzu do projektu przekazanym do KPWiG w lutym 2005 r. Izba wskazała, że zasadniczą kwestią zgłaszaną przez członków Izby jest fakt, iż przedstawione projekty nie uwzględniały problemów i postulatów zgłaszanych przez domy maklerskie zarówno na piśmie jak i na poświęconemu temu rozporządzeniu spotkaniu, które odbyło się 10 grudnia 2004, np.

1. proponowane zmiany nie uwzględniały postulatów środowiska zmierzających do uproszczenia sposobu obliczania wymogów kapitałowych w poszczególnych ryzykach, wręcz szły w kierunku odwrotnym komplikującym metodologię obliczania wymogów kapitałowych,
2. w dalszym ciągu brak było jednoznacznej identyfikacji produktów, instrumentów finansowych, które wchodziły do podstawy obliczania wymogu kapitałowego w poszczególnych rodzajach ryzyk,
itd.

Izba wskazała brak spójności Pomiędzy *rozporządzeniem w sprawie określenia wielkości środków własnych domu maklerskiego w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności oraz maksymalnej wysokości kredytów i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych*, a *rozporządzeniem w sprawie zakresu, trybu, formy i terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki papierów wartościowych MRF-01*.

Postulatem środowiska było, aby wprowadzane zmiany nie były tak częste, ponieważ nie ułatwia to pracy wręcz przeciwnie jeszcze ją utrudnia.

W odpowiedzi na postulaty Izby, na konferencji uzgodnieniowej która odbyła się 5 kwietnia 2005 r. ustalono, iż *rozporządzenie w sprawie określenia wielkości środków własnych...* nie zostanie na razie zmienione. Komisja podjęła prace nad uzgodnieniem z Izbą rozwiązań kompromisowych.

Uzgodniono jednocześnie, że W związku z tym w *rozporządzeniu w sprawie zakresu, trybu, formy i terminów dostarczania informacji...* zostaną wprowadzone zapisy umożliwiające dostarczanie sprawozdań sporządzanych w oparciu o obecne brzmienie rozporządzeń o środkach własnych.

4.4.4. Konsultacje dotyczące projektów innych rozporządzeń

W kwietniu 2004 r. Izba Domów Maklerskich otrzymała do konsultacji projekty 12 rozporządzeń Ministra Finansów dotyczących rynku kapitałowego. Czasu na opracowanie odpowiedzi został określony na 2 dni. Zarząd Izby uznał, że udzielony przez Ministerstwo Finansów dwudniowy termin na opracowanie oraz udzielenie odpowiedzi uniemożliwia przygotowanie przez Izbę odpowiedzialnych uwag.

Izba przekazała do Ministerstwa informację, że wyznaczony przez nie termin uniemożliwia przygotowanie odpowiedzialnych uwag do projektów i że Zarząd Izby uważa te projekty za niezgodnione. Prace nad projektami tych rozporządzeń zostały podjęte w 2005 r. (zob. część 5 sprawozdania).

11 maja 2004 r. Izba przekazała uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia szczegółowego zakresu danych podawanych przez instytucję finansową na dokumencie płatniczym w przypadku przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek podstawowych wpłaconych do pracowniczego programu emerytalnego oraz sposobu i trybu przeliczania kwoty przekazanych składek.

6 lipca 2004 roku przekazane zostały do Ministerstwa Finansów uwagi Izby Domów Maklerskich do projektu *Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu działania kontroli wewnętrznej, prowadzenia ewidencji zawartych transakcji, zapobiegania występowaniu konfliktu interesów oraz dokumentowania źródeł będących podstawą decyzji inwestycyjnych w towarzystwie funduszy inwestycyjnych.*

Również na początku lipca 2004 Izba zgłosiła uwagi do *Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu działania kontroli wewnętrznej, prowadzenia ewidencji zawartych transakcji, zapobiegania występowaniu konfliktów interesów oraz dokumentowania źródeł będących podstawą decyzji inwestycyjnych w towarzystwie funduszy inwestycyjnych.*

16 lipca 2004 wysłano uwagi Izby Domów Maklerskich do projektu *Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót prospektu.*

28 lipca 2004r. Izba zwróciła się do Ministerstwa Finansów o pomoc w nowelizacji *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2003 r. w sprawie określenia wielkości środków własnych domu maklerskiego w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych* implikującego spadek poziomu nadzorowanych kapitałów poniżej wymogu kapitałowego z tytułu pozostałych ryzyk na skutek wzrostu wartości akcji w jednostce podporządkowanej.

Izba wskazała, że konstrukcja jednego ze wskaźników jest nielogiczna i prowadzi do sytuacji, że im gorszy jest wynik w spółce zależnej tym poziom kapitałów nadzorowanych w spółce dominującej jest wyższy. Paradoksalnie, gdy strata w spółce zależnej rośnie poziom kapitałów nadzorowanych w podmiocie dominującym jest na coraz to wyższym, a więc bezpieczniejszym poziomie.

9 sierpnia 2004 r. Izba przekazała uwagi do projektu *Ustawy o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego.*

4.4.5. Projekt Konwencji Haskiej

Izba Domów Maklerskich zgłosiła w dniu 21 grudnia 2004 r. uwagi dotyczące projektu Konwencji Haskiej *o prawie właściwym do wykonywania niektórych praw z papierów wartościowych przechowywanych przez pośrednika finansowego.*

Z art. 4 projektu Konwencji wynika, że prawo właściwe dla umowy rachunku papierów wartościowych jest, z pewnymi zastrzeżeniami, przedmiotem decyzji stron umowy - strony umowy o przechowywaniu papierów wartościowych przez pośrednika finansowego w praktyce mogą wskazać w umowie, prawo jakiego państwa stosuje się do kwestii wynikających z tej umowy. Niekoniecznie

musi to być państwo, w którym biuro prowadzi rachunek papierów wartościowych, których dotyczy umowa. Izba wyraziła wątpliwości co do celowości wprowadzenia tej zasady w chwili obecnej. Wskazała też inne przeciwwskazania do wprowadzania Konwencji:

- koszty obsługi prawnej umów zawieranych w oparciu o różne prawodawstwa,
- ryzyka obcych systemów prawnych i problemy wynikające z sytuacji, w której pośrednik z jednej strony będzie musiał stosować obce regulacje, a z drugiej regulacje krajowe np. przy współpracy z KDPW,
- zagadnienie tworzenia przewagi konkurencyjnej, w sytuacji, gdy klient będzie dokonywał wyboru pomiędzy pośrednikami posiadającymi, lub nie posiadającymi biuro w państwie, którego prawo klient chce zastosować w umowie.

Izba wskazała, że w okresie, gdy Konwencja była negocjowana oraz akceptowana przez przedstawicieli RP nie byliśmy jeszcze członkiem Unii Europejskiej, a projekt nie był przedmiotem uzgodnień i uwag naszego środowiska.

4.5. Fundusz Rozliczeniowy

W roku 2004 Izba Domów Maklerskich wielokrotnie postulowała zmiany do systemu gwarantowania rozliczeń a szczególności Funduszu rozliczeniowego. Nadrzędnym celem Izby było przy tym obniżenie kosztów biur maklerskich związanych z udziałem w Funduszu przy jednoczesnym utrzymaniu właściwego standardu bezpieczeństwa rynku. Część postulatów Izby Domów Maklerskich została uwzględniona przez Krajowy Depozyt, jednak niektóre postulaty, szczególnie te mające generalne znaczenie dla jakości funkcjonowania naszego rynku nie zostały uwzględniane.

Dnia 2 stycznia 2004 r. weszły w życie uchwalone przez Radę Nadzorczą KDPW zmiany w Regulaminie Funduszu Rozliczeniowego. Wprowadzone zmiany generalnie szły w kierunku zgodnym z postulatem Izby obniżania kosztów ponoszonych przez domy maklerskie w związku z rozliczaniem transakcji. Jednak Izba nadal oceniała funkcjonowanie Funduszu Rozliczeniowego jako niezadowolające i 27 lutego 2004 r. skierowała do Krajowego Depozytu pismo, wskazując powody niezadowolającej oceny funkcjonowania Funduszu. W piśmie Izby zaproponowano zmiany poprawiające model funkcjonowania Funduszu, uściślające jego regulamin oraz przedstawiono wątpliwości powstałe w związku z rozwiązaniami prawnymi dotyczącymi wnoszenia papierów wartościowych do Funduszu.

W opinii Izby mimo wprowadzonych zmian funkcjonowanie Funduszu Rozliczeniowego nadal cechowało się:

- zawyżaniem masy Funduszu ponad wartość wynikającą z wyliczonego poziomu ryzyka wyznaczonego na podstawie wzorów zamieszczonych w zał.1,2 Regulaminu, poprzez stosowanie instytucji wpłaty minimalnej,
- zastosowaniem nieodpowiednich wzorów na podstawie, których szacowane jest ryzyko, w stosunku do przyjętej w Regulaminie KDPW procedury zabezpieczania transakcji, niewłaściwym szacowaniem wpłat wnoszonych przez uczestników Funduszu w stosunku do generowanego ryzyka co powoduje, że uczestnik realizujący duże obroty, przy wartości transakcji nabycia zrównoważonej przez 70% wartości zbycia papierów, może paradoksalnie wносить wpłatę do Funduszu na poziomie wpłaty, minimalnej,

- przyjętą zasadą podziału obciążeń z tytułu wpłat obciążeniowych i dodatkowych w stosunku do udziałów, która powoduje niewspółmiernie duży ciężar nakłada na uczestników realizujących małe obroty bowiem ich wpłaty do Funduszu są zawyżone,
- absolutnym brakiem możliwości prognozowania przez biura maklerskie wysokości wpłat do Funduszu,
- silną zależnością wpłat do Funduszu uczestników rejestrujących małe obroty od aktywności uczestników rejestrujących jednokierunkowe duże transakcje.

Przedstawiając szczegółowo powyższe uwagi Izba zwróciła się do KDPW z postulatem dokonania generalnych zmian w zasadach funkcjonowania Funduszu prowadzących do:

- adekwatnego do ryzyka występującego na rynku szacowania masy majątkowej Funduszu Rozliczeniowego;
- właściwego do ryzyka stwarzanego przez uczestnika określania jego udziału w Funduszu;
- jednoznacznego i odpowiedniego do aktywności lub ewentualnie odpowiedniego do ryzyka wynikającego z tej aktywności, określania obciążeń uczestników ponad dokonane regularne wpłaty do systemu w przypadku konieczności pokrycia zobowiązań jednego z uczestników.

Projekty rozwiązań dotyczące Funduszu rozliczeniowego rynku kasowego przekazane przez KDPW po wyrażeniu przez Izbę opisanego powyżej stanowiska wyszły naprzeciw postulatam IDM takim jak wyeliminowanie mechanizmu wpłaty minimalnej. Ta zmiana oraz zaproponowana przez KDPW zmiana we wzorze na miarę ryzyka poszczególnych uczestników prowadziły generalnie do zmniejszenia masy Funduszu. Zaproponowane zmiany dotyczące Funduszu rozliczeniowego rynku kasowego nie objęły jednak zmian, które IDM uznała jako zasadnicze i wskazywała w poprzednim piśmie.

W piśmie do KDPW z 12 maja 2004 r. Izba ponownie przytoczyła uzasadnienie zamieszczone w poprzednim piśmie, wyjaśniające dlaczego metodologia stosowana do wyznaczania ryzyka jest błędna. Izba wskazała dwa z wielu zastosowanych w Regulaminie mechanizmów zawyżających masę Funduszu w stosunku do szacowanego ryzyka tj. stosowanie limitów oraz szacowanie ryzyka rozliczeniowego obejmujące transakcje z pełnych czterech lub trzech dni w zależności od cyklu rozliczeniowego.

Wskazano też, że przykładem mechanizmu mogącego mieć znaczny wpływ na zwiększenie masy Funduszu, a jednocześnie powodować wyznaczanie wpłat do Funduszu bez związku ze stwarzanym ryzykiem przez poszczególnych uczestników jest uwzględnianie transakcji rozliczonych przed dniem aktualizacji tych wpłat, które mogły zostać zawarte nawet na dziewięć dni przed tą aktualizacją .

Izba zaproponowała, że jeśli przedstawiony przez KDPW projekt algorytmu dotyczącego rynku kasowego miałby obowiązywać na okres przejściowy do momentu przyjęcia rozwiązań uwzględniających postulowane powyżej zmiany, to Izba zaakceptowałaby go pod warunkami:

- wyeliminowania wpływu transakcji, które są rozliczone włącznie do dnia poprzedzającego dzień aktualizacji,
- przesunięcie terminów związanych z wnoszeniem wpłat uzupełniających na późniejsze godziny,
- obniżenia pułapu stałej wpłaty minimalnej.

W związku z przedstawieniem nowego algorytmu do aktualizacji wpłat do Funduszu rynku terminowego, zwracając się z zapytaniem, na zabezpieczenie jakich ryzyk jest szacowany ten Fundusz

Izba wniosła zastrzeżenie, dotyczące okresu obliczeniowego, analogiczne jak w przypadku algorytmu dla rynku kasowego.

Izba wskazała też na niezrozumiałość przyjętej przez KDPW zasady nieuwzględniania przy liczeniu ogółu zobowiązań uczestnika w związku z transakcjami na instrumentach pochodnych, których nabycie wiąże się z zapłatą ceny, nadwyżki premii otrzymywanej przez uczestnika ponad wartość premii stanowiącej jego zobowiązania z tytułu transakcji o danym typie operacji rozliczeniowej.

Izba postulowała ponadto zmianę zasad rozliczania strat z tytułu zbycia środków Funduszu poniżej ceny zakupu nie akceptując faktu, że z jednej strony dochody z lokowania środków Funduszu są rejestrowane w części rezerwowej Funduszu zaś z drugiej strony straty z takich samych lokat nie mogą być tam rejestrowane. W konsekwencji dopłaty w związku ze stratami z lokowania środków Funduszu muszą być dokonane w trybie regulacji wpłat, natomiast rozliczenie dochodów zarejestrowanych w części rezerwowej odbywa się raz na kwartał. Izba postulowała rejestrowanie strat z tytułu zbycia środków Funduszu w części rezerwowej Funduszu z zastrzeżeniem, iż straty zawinione przez KDPW powinny być pokryte ze środków własnych KDPW.

Dla przygotowania stosownych propozycji zmian zasad potrzebne są szczegółowe dane dotyczące Funduszu. Izba niejednokrotnie zwracała się z prośbą do KDPW o udostępnienie stosownych zestawień, niekiedy powtarzając prośby pozostające bez odpowiedzi np. o zestawienia w formie elektronicznej, w oparciu o dane za miesiące ostatniego roku, w których zarejestrowano najmniejsze i największe obroty, dotyczące poszczególnych rynków objętych Funduszem Rozliczeniowym, zawierające pozycje istotne dla określania wpłat do Funduszu Rozliczeniowego wyszczególnione na poszczególne dni sesyjne.

Pismem z dnia 11 sierpnia 2004r. Izba przedstawiła Przewodniczącemu KPWiG nurtujące środowisko domów maklerskich problemy dotyczące systemu gwarantowania prawidłowe wykonanie zobowiązań wynikających z transakcji zawartych na rynku regulowanym, a zwłaszcza sposobu zarządzania przez KDPW Funduszem Rozliczeniowym oraz wspomniane już wyżej postulaty Izby skierowane do KDPW

- szacowania wartości środków wnoszonych przez uczestników zabezpieczających płynność rozliczeń przy użyciu metodologii szacowania ryzyka powszechnie uznanych jako standardy w tym zakresie w oparciu o pozycje netto nierozliczonych transakcji w poszczególnych papierach wartościowych i pieniądzech z uwzględnieniem prognozowanej zmienności cen papierów wartościowych,
- jednoznacznego i odpowiedniego do aktywności określania obciążeń uczestników ponad dokonane regularne wpłaty do systemu w przypadku konieczności pokrycia ze środków Funduszu zobowiązań jednego z uczestników,
- wprowadzenia systemu łącznego szacowania ryzyka dla instrumentów rynku kasowego i instrumentów pochodnych,
- zapewnienia przez KDPW na podstawie umowy z bankiem linii kredytowej, która zabezpieczy, szczególnie z uwagi na małą płynność niektórych papierów wartościowych, ryzyko wystąpienia potrzeby środków na rozliczenie transakcji ponad wartość środków pieniężnych zgromadzonych w Funduszu w celu ograniczenia opóźnień w rozliczeniach transakcji.

Widząc, że KDPW nie planuje dostosowania systemu zarządzania ryzykiem do postulatów Izby, zgodnych z powszechnie stosowanymi standardami w tym zakresie, Izba zwróciła się do Przewodniczącego KPWiG z prośbą o wzięcie pod uwagę w trakcie prac nad nowelizacją ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi zniesienie monopolu na rozliczanie transakcji

przez KDPW i prowadzenia Funduszu rozliczeniowego. Izba zaproponowała wprowadzenie zapisów, na podstawie, których organizator rynku w porozumieniu z uczestnikami rynku, których działalność ta dotyczy wskazuje podmiot prowadzący te usługi. W opinii Izby takie rozwiązanie stymulowałoby działania zgodne z potrzebami i interesem rynku.

4.6. Zmiana struktury kont depozytowych KDPW

W związku powołaniem przez KDPW Komitetu Konsultacyjnego w związku z realizacją projektu wprowadzenia nowej struktury kont w systemie depozytowo-rozliczeniowym we wrześniu 2004 r. Izba Domów Maklerskich wydelegowała swoich przedstawicieli do tego Komitetu.

W dniu 27 września 2004 Izba Domów Maklerskich po szczegółowej analizie projektu zmiany struktury kont depozytowych przesłanego uczestnikom KDPW, uwzględniając opinie swoich członków, stanowczo sprzeciwiła się wdrożeniu tych zmian.

Powody sprzeciwu były następujące:

1. obecna struktura kont po zweryfikowaniu planu kont jest wystarczająca na pokrycie potrzeb związanych z segregacją papierów wartościowych wynikających z przedstawionego materiału oraz realnych potrzeb uczestników KDPW,
2. brak możliwości rzeczowej dyskusji bez podstawowych elementów zmian systemowych towarzyszących przedstawionemu projektowi,
3. wdrożenie przy braku dostatecznego uzasadnienia implikuje bardzo duże koszty, które będą poniesione przez wszystkie instytucje rynkowe: biura maklerskie, banki, GPW, CeTO, NBP i inne,
4. zwiększone koszty funkcjonowania po wdrożeniu proponowanych zmian.

Izba opowiedziała się za uporządkowaniem i uproszczeniem planu kont bez zmiany ich struktury.

4.7. Opłaty KDPW

Izba wielokrotnie wyrażała postulaty dotyczące zmian i obniżania opłat na rzecz KDPW.

W szczególności, w styczniu 2004 Izba Domów Maklerskich wypowiadała się w sprawie propozycji KDPW dotyczącej wysokości opłaty za udzielenie automatycznej pożyczki papierów wartościowych w ramach jednego dnia księgowego (tzw. intraday). Izba poparła propozycję Rady Banków Depozytariuszy dotyczącą wysokości tej opłaty (40 zł za dokonanie operacji) i wskazała, że opłata ta powinna mieć charakter techniczny i być zbliżona do opłat wynikających z dokonania rejestracji operacji na kontach uczestnika.

Izba zwróciła uwagę, że podobnym typem opłaty winna być opłata za ponowne skierowanie do rozliczenia transakcji, których rozliczenie nie było możliwe ze względu na brak aktywów po stronie uczestnika rozliczającego. Jednak w tym wypadku opłata powinna być niższa.

W lipcu i sierpniu 2004 r. Izba wypowiadała swoje stanowisko w doniesieniu do projektu KDPW w sprawie opłat za pożyczki i zawieszenia. Ustalenia dotyczące tych opłat dokonane zostały na spotkaniu w dniu 1 lipca 2004 r. W dniu 5 sierpnia 2004 r. Izba zwróciła się do KDPW wyrażając

sprzeciw w odniesieniu do niezgodnego z ustaleniami wprowadzenia opłaty „za każdy kierowany do rozliczenia na kolejnej sesji rozliczeniowej pakiet transakcji lub przelewów posttransakcyjnych”.

Dnia 24 listopada 2004 r. Izba zwróciła się do KDPW z prośbą o zaniechanie pobierania opłat specjalnych za spowodowanie zawiesznień rozliczeń transakcji wynikających z braku pokrycia na koncie ewidencyjnym w listopadzie 2004 lub umorzenie tych opłat uczestnikom, którzy z przyczyn od siebie niezależnych mieli zawieszzone transakcje w tym okresie. Ogromny wolumen transakcji z 10 listopada 2004 r., będący m.in. wynikiem decyzji o ograniczeniu wartości transakcji na pierwszych sesjach notowania akcji PKO BP, uniemożliwił terminową weryfikację potwierdzeń i instrukcji rozliczeniowych zarówno w domach maklerskich jak i w bankach depozytariuszach. Problemy związane z rozliczeniem transakcji z 10 listopada spowodowały kolejki zawiesznień rozliczeń następnych sesji.

4.8. Arbitraż

Globalizacja rynków powoduje, że akcje polskich emitentów notowane są na zagranicznych rynkach a także i akcje zagranicznych podmiotów (przykład Banku Austria Creditanstalt AG.) mogą być notowane na warszawskiej giełdzie. Notowanie na kilku rynkach umożliwia inwestorom wykorzystywanie arbitrażu. Jak na razie tylko podmioty działające w ramach §34a Ustawy mogą z tego korzystać. Zgodnie z tym paragrafem papiery wartościowe muszą być dostarczone w dniu rozliczenia - dany podmiot może kupić i sprzedać papiery wartościowe w tym samym momencie na dwóch różnych rynkach. Polskie domy maklerskie działające na rachunek własny muszą przed wystawieniem zlecenia sprzedaży, posiadać papiery wartościowe zapisane na swoim rachunku w Polsce. Rodzi to ewidentną dyskryminację polskich domów maklerskich i pogorszenie ich pozycji na rynku.

Zdaniem Izby ani Ustawa Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi ani rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 września 2002 r. w *sprawie trybu i warunków postępowania domów maklerskich i banków prowadzących rachunki papierów wartościowych* nie stanowią, że dom maklerski zawierając transakcje zbycia na rachunek własny musi posiadać zbywane papiery wartościowe zapisane na swoim rachunku. Natomiast wymóg taki można wywieść z regulacji KDPW, w szczególności z p. 35 szczegółowych zasad działania KDPW oraz pkt 9.2.1 procedur ewidencyjnych.

W związku z tym we wrześniu 2004 r. Izba zwróciła się do KDPW o usunięcie przedmiotowych barier oraz do KPWiG i GPW o wyrażenie opinii na ten temat.

4.9. Metodyka obliczania depozytów zabezpieczających na pozycje w opcjach na akcje

Dnia 31 marca 2004 r. Izba przedstawiła uwagi do proponowanej przez KDPW metodyki obliczania depozytów zabezpieczających na pozycje w opcjach na akcje.

Wobec przyjętego założenia, że korekta właściwych depozytów wynikająca z projektowanej płatności dywidendy realizowana jest do dnia ustalenia praw do dywidendy Izba zwróciła uwagę,

że rynek dyskontuje wypłatę dywidendy przez obniżenie kursu akcji na *ex-dividend date*, nie zaś w dniu ustalenia praw do dywidendy. W związku z tym należy założyć, że korekta ta może być dokonywana do pierwszego dnia następującego po dniu, w którym ostatni raz papiery są notowane na rynku z dywidendą. Izba przedstawiła uzasadnienie wyrażonego przez siebie poglądu że korekta, o której mowa powyżej nie powinna uwzględniać całej dywidendy. Wskazała ponadto na brak zasad wyznaczania zabezpieczeń dla opcji pokrytych akcjami będącymi instrumentem bazowym.

4.10. Wypłata dywidendy BACA, oferty spółek na rynku pierwotnym (PKO BP)

W roku 2004 działalność Izby obejmowała również praktyczne zagadnienia związane z ofertami spółek na rynku pierwotnym bądź wypłaty dywidendy.

W kwietniu 2004 r. W związku z licznymi wątpliwościami zgłaszanymi przez domy maklerskie dotyczącymi zasad sprzedaży akcji serii A spółki GTC, Izba Domów Maklerskich, w imieniu swoich członków zwróciła się do Giełdy kwestionując wyłączenie większości członów giełdy z udziału w specjalnej sesji giełdowej.

W roku 2004 miała miejsce po raz pierwszy wypłata akcjonariuszom spółki notowanej na GPW dywidendy w walucie obcej. Była to wypłata dywidendy w Euro przez spółkę BACA. , W kwietniu 2004 r. Izba Domów Maklerskich zebrała informacje, którzy z jej członków będą korzystali z wymiany Euro za pośrednictwem Kredyt Banku i zwróciła się w imieniu tych członków do KDPW o podjęcie negocjacji z Kredyt Bankiem w celu ustalenia jednolitego minimalnego kursu wymiany Euro. Izba przedstawiła KDPW uzgodniony z członkami projekt szczegółowego harmonogramu wypłaty dywidendy.

W związku z wpływającymi do Izby Domów Maklerskich uwagami domów maklerskich, opartymi na analizie artykułów prasowych i na wypowiedziach przedstawicieli Ministerstwa Skarbu nt. prywatyzacji PKO BP, Izba Domów Maklerskich zwróciła się w imieniu członków Izby do Przewodniczącego KPWiG oraz do Prezesa UOKiK z prośbą o wyjaśnienie wątpliwości związanych z preferowaniem jednego biura maklerskiego i wybranej grupy inwestorów przy prywatyzacji tego banku oraz o podjęcie właściwych działań w celu zapobieżenia ewentualnym negatywnym skutkom opublikowania kontrowersyjnej z punktu widzenia uczestników rynku oferty.

W dniu 8 października odbyło się posiedzenie prezesów i dyrektorów domów maklerskich zrzeszonych w Izbie Domów Maklerskich, na którym zostało przyjęte stanowisko w sprawie oferty Banku PKO BP S.A., które Izba wysłała w dniu 9 października do Ministra Skarbu Państwa oraz do Przewodniczącego KPWiG. W stanowisku tym Izba Domów Maklerskich wyraziła zaniepokojenie w związku z przyjętymi zasadami sprzedaży akcji PKO BP przez Skarb Państwa i przedstawiła szczegółowe propozycje zmian opublikowanych już zasad dystrybucji.

Dnia 29 października 2004 r. na wniosek członków Izba zwróciła się do KPWiG w sprawie możliwości lokowania przez domy maklerskie środków pochodzących z wpłat na nabycie akcji PKO bp w bony skarbowe. Departament Domów Maklerskich KPWiG wskazał, że rozporządzenie umożliwia, aby dom maklerski inwestował środki pieniężne klientów zapisane na ich rachunkach w

papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, przy czym papiery te powinny być zapisane na oddzielnym rachunku, a dom maklerski powinien zapewnić płynną realizację zobowiązań wobec klienta.

W okresie od 9 do 18 listopada 2004 r. miało miejsce szereg zdarzeń, które były przyczyną problemów z rozliczaniem transakcji. W dniu 1 grudnia br odbyło się spotkanie przedstawicieli Izby Domów Maklerskich i Rady Banków Depozytariuszy z przedstawicielami KDPW. Spotkanie miało na celu ustalenie przyczyn problemów z rozliczeniami w listopadzie i określenie, jakie działania należy podjąć w celu uniknięcia podobnych problemów w przyszłości.

W związku z zaistniałymi problemami 10 grudnia 2004 r. Departament Domów Maklerskich KPWiG zwrócił się do Izby o naświetlenie problemów zauważonych po stronie domów maklerskich i o zdiagnozowanie przyczyn. Izba po konsultacji ze swymi członkami w piśmie z dnia 22 grudnia 2004 r. wskazała te przyczyny, zwracając jednocześnie uwagę, że kwestie związane z obsługą rozliczenia zakupu na rynku pierwotnym jak i ograniczania wielkości zleceń składanych na sesji wymagają współpracy ze strony GPW, KDPW, domów maklerskich, banków depozytariuszy, jak i KPWiG. Izba wyraziła też przekonanie, że zawieszenia nie były wynikiem zaniedbań ze strony uczestników rynku, tylko wielokrotnego zwiększenia aktywności klientów.

4.11. Anulowanie nieprawidłowych transakcji giełdowych

Zdarzenie, jakie miało miejsce na GPW w dniu 4 lutego 2000 r. doprowadziło do podjęcia szerszej dyskusji w sprawie bezpieczeństwa obrotu na Giełdzie oraz ewentualnego wstrzymywania zleceń lub anulowania zawartych transakcji. W dniu 26 lutego 2004 r. w Urzędzie KPWiG odbyło się w tej sprawie spotkanie uczestników rynku. Wzięli w nim udział przedstawiciele zarządów prawie wszystkich domów maklerskich oraz Dyrektor i Zastępcy Dyrektora Departamentu Domów Maklerskich KPWiG. Rozważano dwa podstawowe zagadnienia – 1. ocena zdarzenia, 2. warunki, jakie powinny być spełnione, aby do takich zdarzeń nie dochodziło w przyszłości. Przedstawiciele domów maklerskich uznali, że działania podjęte przez Zarząd GPW w tej sprawie są niewystarczające. Wskazano na konieczność zmiany roli przewodniczącego sesji.

16 marca 2004 r. Izba zorganizowała w tej sprawie spotkanie w siedzibie CDM Pekao SA. Uczestnicy spotkania stwierdzili, że sytuacja, w której platforma obrotu nie widzi możliwości unieważnienia transakcji, jeżeli transakcja nosi znamiona przestępstwa lub jest ewidentnie błędna, nie jest korzystna dla wizerunku polskiego rynku kapitałowego oraz bezpieczeństwa jego uczestników. Przedstawiciele domów maklerskich wskazali, że zapisy regulaminu Giełdy uprawniają przewodniczącego sesji oraz zarząd Giełdy do podejmowania decyzji w sytuacjach krytycznych.

W dniu 6 kwietnia 2004 r. Giełda Papierów Wartościowych zwróciła się do domów maklerskich z szeregiem pytań dotyczących postępowania w przypadku błędnych zleceń maklerskich. Izba zebrała odpowiedzi domów maklerskich na te pytania. Jednocześnie wystosowała pismo do Prezesa Zarządu Giełdy, w którym wyraziła zadowolenie, że Giełda widzi konieczność uwzględnienia opinii domów maklerskich, a także że rozważa możliwości anulowania transakcji. Wskazała jednak, że w jej ocenie sposób wypracowywania rozwiązań jest nieprawidłowy. Przedstawione przez Giełdę pytania nie dawały możliwości wyboru określonego modelu postępowania, a konstrukcja i liczba zadanych pytań rozmywała problem i narzucała komplikowanie rozwiązań. Nie przedstawiono domom maklerskim rozwiązań z innych rynków

27 sierpnia 2004 r. Giełda przekazała domom maklerskim propozycję procedury unieważniania transakcji. Jednak z porównania jej z podsumowaniem ankiet, które napłynęły od brokerów oraz firm

zarządzających wynikało, iż wiele uwag zgłoszonych przez domy maklerskie nie zostało uwzględnionych w tym projekcie. Izba zaapelowała do Giełdy o ponowne przeanalizowanie propozycji zgłoszonych przez brokerów i uwzględnienie ich w ostatecznym kształcie procedury.

23 listopada 2004 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli GPW z przedstawicielami domów maklerskich i Izby, po czym Giełda przedstawiła kolejną wersję projektu. W piśmie do Giełdy w styczniu 2005 r. Izba wskazała, że nowa wersja niewiele różni się od tej z 27.08.2004 r. i podtrzymała wcześniej przekazane uwagi, w szczególności dotyczące faktu, że projekt procedury unieważniania dotyczy jedynie wniosku Członka Giełdy, zakres instrumentów podlegających procedurze wydaje się zbyt wąski, wymóg zgody wszystkich kontrpartnerów na unieważnienie transakcji spowoduje, że zapisy procedury pozostaną martwe, a widełki „no-cancellation-range” są zbyt szerokie i niewiele odbiegają od ograniczeń wahań kursów dla poszczególnych instrumentów.

4.12. Opłaty giełdowe

Na początku roku 2004 członkowie Izby otrzymali z Giełdy informację, że Zarząd Giełdy powołując się na wyniki konsultacji z domami maklerskimi przedstawił Radzie Giełdy do akceptacji wprowadzenie do regulaminów rynku urzędowego i nieurzędowego jeden z wariantów opłat przedstawionych członkom we wspomnianych konsultacjach. Izba Domów Maklerskich zwróciła jednak uwagę na fakt, że opowiedzenie się za tym wariantem przez domy maklerskie wynikało z konieczności dokonania jednoznacznego wyboru z przedstawionych propozycji. Zarówno w pismach do Giełdy jak i kierowanych w tej sprawie pismach do Izby, domy maklerskie wskazywały, że opowiadając się za wariantami liniowymi proponują pominięcie opłaty stałej. Kwestia ta została zawarta również w „Stanowisku Członków Izby Domów Maklerskich w sprawie propozycji zmiany systemu opłat giełdowych” przesłanym przez IDM Giełdzie jeszcze w końcu 2003 roku.

W związku z powyższym Izba Domów Maklerskich zwróciła się w piśmie do Giełdy z dnia 5 lutego 2004 z wnioskiem o wprowadzenie do regulaminów rynku urzędowego i nieurzędowego obniżenia opłat od akcji w wysokości zaproponowanej przez Zarząd Giełdy tj. 10%, jednak bez dokonywania zmiany konstrukcji tej opłaty – a więc rezygnacji z opłaty kwotowej w wysokości 0,6 zł od zrealizowanego zlecenia.

W trakcie uchwalania zmian regulaminów w zakresie dotyczącym Taryfy Opłat uwagi zgłoszone przez Izbę zostały pominięte.

Z uwagi na powyższe Zarząd Izby przyjął uchwałę nr 58/III w sprawie skierowania przez Izbę Domów Maklerskich pisma do Komisji Papierów Wartościowych i Giełd z prośbą o odmowę zatwierdzenia zmian Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w części dotyczącej zmian opłat operacyjnych i zmian opłat od animatorów. W dniu 5 marca pismo do Przewodniczącego KPWiG zostało złożone. Izba wskazała w nim, że domy maklerskie, popierając koncepcję obniżenia opłat, krytycznie odniosły się do propozycji, których intencją było wprowadzenie takiej struktury opłat aby ograniczyć liczbę zleceń o niewielkiej wartości. Odnosząc się do przedstawionych statystyk dotyczących udziału zleceń niewielkiej wartości w ogólnej ilości wszystkich zrealizowanych transakcji i ich małego udziału w wartości obrotów Giełdy, podkreślono, iż liczba małych transakcji to odzwierciedlenie możliwości finansowych klientów indywidualnych inwestujących swoje środki za pośrednictwem Giełdy, a Giełda powinna troszczyć się nie tylko o wzrost wartości obrotów, ale również o upowszechnianie inwestycji na Giełdzie jako sposobu lokowania nadwyżek finansowych. Podkreślono, że środowisko domów maklerskich sprzeciwia się wprowadzaniu takiej struktury opłat,

która dyskryminuje drobnych klientów indywidualnych na rzecz transakcji przeprowadzanych przez klientów instytucjonalnych.

Domy maklerskie ze zdumieniem przyjęły informację, że u podstaw przedstawionych przez Giełdę propozycji leży kwestia wydolności systemu informatycznego GPW.

Izba wskazała, że wobec powyższych argumentów domy maklerskie proponowały najprostsze rozwiązanie - zmniejszenie wysokości opłat bez stosowania dodatkowych i skomplikowanych mechanizmów. Jeśli intencją giełdy jest obniżka opłat o ok. 10 %, to taka właśnie obniżka powinna zostać zaproponowana, a więc na rynku akcji z 0,059% do 0,053%–0,05%, bez względu na wielkość zlecenia czy transakcji.

4.13. Daty sesji giełdowych i dni rozliczeniowe

W kwietniu 2004 r. Izba Domów Maklerskich wystąpiła do KDPW o zrównanie dni rozliczeniowych w KDPW z dniami odbywania sesji na GPW w zakresie rozliczeń transakcji zawieranych na GPW oraz na CeTO.

Prośba związana była w znacznej mierze z rozliczeniami transakcji zawieranych w trybie art. 34a Ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Rozliczenie takich transakcji jest możliwe jedynie pod warunkiem dostarczenia zgodnych instrukcji rozliczeniowych, a różnice w dniach „sesyjnych” i w dniach „rozliczeniowych” powodowały błędne wprowadzanie daty rozliczenia do instrukcji przesyłanych do banków depozytariuszy, a co za tym idzie – niepotrzebne zawieszenia rozliczeń. Ponadto w przypadku, gdy odbywały się rozliczenia w KDPW, a nie było sesji giełdowej, domy maklerskie nie miały możliwości skorzystania z BISO w celu likwidacji ewentualnego zawieszenia rozliczenia transakcji. Brak możliwości zawarcia transakcji na Giełdzie przedłużał również czas trwania automatycznych pożyczek papierów wartościowych oraz zawiesznień, powodując wzrost kosztów rozliczeń w domach i biurach maklerskich.

Dnia 20 maja 2004 r. Izba Domów Maklerskich zwróciła się do Zarządu Giełdy z wnioskiem o rozważenie możliwości skrócenia sesji giełdowej w dniach 24 i 31 grudnia 2004 r. Izba zwróciła uwagę między innymi, że za skróceniem w tych dniach obrotu przemawiają decyzje podjęte już przez inne giełdy europejskie, co jest uwidocznione w kalendarzu obrotu Stowarzyszenia Giełd Europejskich, a także, że analiza funkcjonowania biur maklerskich w dniach 24 i 31 grudnia w roku 2003 wskazała na małą aktywność inwestorów, niskie obroty na giełdzie, co sugerowało, że koszty funkcjonowania biur i systemu giełdowego mogą nie zostać pokryte.

Podstawą skierowania wniosku były wyniki ankiety przeprowadzonej przez Biuro Izby wśród domów maklerskich. Ankieta wykazała, że znakomita większość domów maklerskich opowiada się za skróceniem sesji w dniach 24 i 31 grudnia - 93,3% respondentów. W ankiecie zadano też pytanie o opinię w sprawie skrócenia sesji w dniach 11 czerwca i 12 listopada 2004 r. Tutaj jednak zdania były podzielone, a niektórzy z Członków Izby wyrazili zdecydowany sprzeciw. Dlatego wniosek do Giełdy dotyczył jedynie dat grudniowych.

Zarząd Giełdy przychylił się do wniosku Izby.

4.14. Animatorzy

W dniu 21 stycznia 2004 r. w Gazecie Giełdy Parkiet zaprezentowane zostały opinie, które negatywnie odnosiły się do działalności arbitrażystów i animatorów na warszawskim parkiecie i wskazywały, że ich działanie negatywnie wpływa na wyniki inwestorów posługujących się systemami transakcyjnymi.

W związku z tym Izba Domów Maklerskich uznała za celowe uzupełnienie artykułu poprzez przytoczenie kilku uwag, które pojawiły się w dyskusji z animatorami w Izbie Domów Maklerskich. Uwagi zostały opublikowane w Gazecie Parkiet. Wskazano m.in. że animatorzy rynku nie są jedyną, ani nawet podstawową stroną tzw. zleceń koszykowych i ogólniej – arbitrażu, a przytoczona w artykule z 21 stycznia sytuacja, kiedy to baza zmienia się o n punktów w ciągu jednego dnia notowań umożliwia przeprowadzenie zyskownego arbitrażu wszystkim uczestnikom rynku – tak inwestorom instytucjonalnym, indywidualnym jak i animatorom. Wyjaśniono również wątek dotyczący potrzeby animowania i kosztów ponoszonych przez animatorów. Wskazano, że to właśnie dzięki niższym kosztom transakcyjnym animatorzy mogą powodować, że Giełda Warszawska jest płynna.

W dniu 11 lutego 2004 w Centrum Giełdowym odbyło się spotkanie poświęcone głównie zjawisku arbitrażu oraz działalności animatorów, w którym wzięli udział przedstawiciele członków Izby - zarówno animatorów, jak i tych, którzy tej funkcji nie pełnią.

W dniu 4 marca 2004 r. w związku ze zgłoszoną Izbie Domów Maklerskich inicjatywą maklerów animatorów Zarząd Izby podjął uchwałę w sprawie utworzenia przy Izbie Domów Maklerskich stałego Komitetu Maklerów Animatorów. Zgodnie z treścią tej uchwały oraz przyjętego na jej podstawie Regulaminu Organizacyjnego Komitet funkcjonuje w ramach Izby, a jego podstawowymi zadaniami są:

- wypracowywanie standardów działania maklerów animatorów na rynku kapitałowym,
- dbałość o dobry wizerunek działalności i pracy maklerów animatorów,
- wzmocnienie pozycji maklerów animatorów na rynku,
- podnoszenie kwalifikacji maklerów animatorów.

Dnia 22 kwietnia 2004 r. odbyło się zgromadzenie organizacyjne Komitetu Maklerów Animatorów. Na zgromadzenie przybyli animatorzy z prawie wszystkich domów maklerskich wykonujących działalność animatora. Komisja Organizacyjna przedstawiła dotychczasowe rezultaty wspólnej pracy oraz główne cele Komitetu. Po dyskusji animatorzy jednogłośnie zaakceptowali powstanie Komitetu oraz uchwalili regulamin jego działania.

Zostało wybrane Prezydium Komitetu w składzie:

- Arkadiusz Łabuńko - Prezes
- Krzysztof Dudka - Wiceprezes
- Tomasz Górski - Wiceprezes

Członkami Komitetu mogą być wszyscy animatorzy zatrudnieni w domach maklerskich. Listę członków Komitetu prowadzi Prezydium. W chwili obecnej Komitet liczy 21 członków reprezentujących 12 domów maklerskich. Członkostwo w Komitecie nie powoduje żadnych kosztów po stronie animatora, w szczególności nie ma on obowiązku opłacania składek członkowskich.

Komitet realizuje swoje zadania m.in. poprzez upowszechnianie, za pośrednictwem Izby Domów Maklerskich, wiedzy o działalności maklerów animatorów oraz uczestnictwo w pracach Izby

mających na celu przygotowanie projektów zmian regulacji obowiązujących na rynku kapitałowym w zakresie dotyczącym działalności maklerów animatorów.

Wśród działań Komitetu w roku 2004 należy wymienić dążenie do uzgodnienia lepszych warunków działania animatorów poprzez dyskusje i negocjacje z przedstawicielami KDPW na spotkaniu 10 sierpnia, w związku ze zmianą Tabeli Opłat KDPW wprowadzoną od 1 kwietnia 2004 r. (gdzie zostały podniesione opłaty pobierane od animatorów) oraz współpracę Prezydium Komitetu Maklerów Animatorów i animatorów futures z przedstawicielami Giełdy dotyczącą płynności na rynku futures (spotkanie 6 października 2004 r. w Centrum Giełdowym).

4.15. Komitet maklerów nadzorujących

Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych zwrócił się do Izby Domów Maklerskich o podjęcie się roli koordynatora w opracowywaniu zasad działania maklerów nadzorujących. W związku z tym, że zapisy Regulaminów Giełdy oraz Szczegółowych Zasad Obrotu określają jedynie minimalne ramy działania i odpowiedzialności maklerów nadzorujących, Giełda zasugerowała, aby uzgodnione przez środowisko zasady dobrych praktyk działania maklerów nadzorujących obejmowały:

- ewidencjonowanie przyznanych kodów dostępu,
- prowadzenie listy maklerów giełdowych,
- sprawowanie nadzoru nad maklerami giełdowymi,
- nadzór procesu przekazywania przez maklerów giełdowych zleceń oraz stosowanych w tym celu narzędzi,
- zagwarantowanie praktycznej dostępności maklera nadzorującego pod wskazanym numerem telefonu.

W związku z tą prośbą Izba Domów Maklerskich zorganizowała spotkanie przedstawicieli domów maklerskich w dniu 13 lipca 2004 r. Uczestnicy spotkania ustalili, że w związku z propozycją Giełdy opracowania "Dobrych praktyk maklerów nadzorujących" celem jest powołanie w ramach Izby Komitetu Maklerów Nadzorujących, który przy współpracy z Giełdą stworzy obowiązujące maklerów nadzorujących zasady działania.

Izba zwróciła się do swoich członków o przekazywanie jej uwag do zapisów Regulaminu Giełdy i Szczegółowych Zasad Obrotu dotyczących funkcjonowania maklerów nadzorujących oraz o przesłanie ewentualnie obowiązujących w domach maklerskich regulacji dotyczących maklerów nadzorujących.

W dniu 16 lipca Zarząd przyjął uchwałę w sprawie utworzenia przy Izbie Domów Maklerskich Komitetu Maklerów Nadzorujących.

4.16. Wycofanie modułu GL Routor

Moduł umożliwiał dwukierunkową komunikację systemu brokerskiego z systemem WARSET.

W związku z pismem GPW z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie wycofania przez GL Trade S.A. modułu GL Rotor Zarząd Izby uznał, że niezbędna jest szczegółowa analiza konsekwencji dla domów i biur maklerskich. W związku z powyższym Biuro Izby zebrało analizy skutków wykonane przez działy informatyczne domów i biur maklerskich.

Wycofaniu z rynku oprogramowanie GL Rotor oznaczało zaprzestanie serwisowania i rozwoju oprogramowania przez dostawcę. Domy maklerskie dotychczas rzadko korzystały z serwisu GL Rotor. Domy maklerskie uznały jednak, że użytkowanie modułu bez zapewnionego serwisu stanowi ryzyko nie do przyjęcia. Konieczne stało się zastąpienia przez domy maklerskie funkcjonalności GL Rotor innym rozwiązaniem.

4.17. Przetwarzanie zleceń przez domy maklerskie

W dniu 7 czerwca 2004 r. Zarząd Izby podjął uchwałę przyjmującą stanowisko Izby w sprawie przetwarzania zleceń przez domy maklerskie. W uchwale wskazano, że na naszym rynku należy zaakceptować praktykę stosowaną na innych platformach obrotu, polegającą na wprowadzaniu dyspozycji klienta bezpośrednio do systemu giełdowego.

8 czerwca 2004 r. uchwała została przekazana do KPWiG. Izba przedstawiła przy tym wniosek o doprecyzowanie przepisów odnoszących się do przetwarzania zleceń klienta w zlecenia brokerskie w taki sposób, by nie budziło wątpliwości, że wprowadzanie zleceń bezpośrednio do stacji roboczej systemu giełdowego jest działaniem prawidłowym.

W opinii Izby wprowadzanie zleceń klienta do systemu WARSET bez uprzedniego wprowadzania do systemu operacyjnego domu maklerskiego nie narusza § 23-26 *rozporządzenia Rady Ministrów sprawie trybu i warunków postępowania domów maklerskich banków prowadzących rachunki papierów wartościowych*.

Izba wskazała, że praktyka bezpośredniego wprowadzania zleceń do systemu transakcyjnego platformy obrotu jest powszechnie stosowana na rynkach zagranicznych a od 1 maja 2004 r. zagraniczne firmy mogą w ten właśnie sposób pośredniczyć w transakcjach na GPW. Tak więc stosowanie na naszym rynku ewentualnych ograniczeń regulacyjnych powodowałoby nierówność w zasadach funkcjonowania podmiotów lokalnych i zagranicznych, a co za tym idzie nierówność w dostępie do rynku inwestorów w zależności od tego czy działają za pośrednictwem podmiotów polskich czy też innych uczestników rynku.

W odpowiedzi Komisja poinformowała, że w urzędzie Komisji planowane są prace nad nowelizacją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 września 2002r. w sprawie trybu i warunków postępowania domów maklerskich [...], która umożliwi m.in. przekazywanie zleceń klientom bezpośrednio do systemu WARSET, a treść tych zmian będzie obejmowała wprowadzenie dodatkowego opcjonalnego elementu zlecenia klienta – indywidualnego identyfikatora klienta.

Izba 8 lipca 2004 r. wyraziła opinię, że nie ma konieczności nadawania dodatkowego identyfikatora klientom. Taki identyfikator w chwili obecnej istnieje – jest to kod domu maklerskiego i numer rachunku klienta. Izba wskazała argumenty przeciwko tworzeniu nowych kodów.

4.18. Łączenie zleceń brokerskich o tych samych parametrach

4 marca 2004 roku Izba Domów Maklerskich zwróciła się do Komisji Papierów Wartościowych i Giełd z wnioskiem o wprowadzenie jednoznacznego przepisu zezwalającego na łączenie przez domy maklerskie zleceń brokerskich o tych samych parametrach.

Izba wskazała, że przepisy zezwalają zarządzającym cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie na wystawianie jednego zlecenia na rzecz swoich klientów. Przepisy nie zabraniają również kumulowania zleceń przekazywanych na GPW brokerom zagranicznym, którzy przekazują zlecenia swoich klientów na dany papier brokerom lokalnym. W tych warunkach, wobec tendencji do uzależniania prowizji giełdowej od wartości zlecenia, brak możliwości łączenia zleceń brokerskich o tych samych parametrach przez domy maklerskie podlegające przepisom krajowym stawia te podmioty w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej.

4.19. Standardy przyjęte przez Izbę Domów Maklerskich

4.19.1. Kodeks Dobrej Praktyki Domów Maklerskich

Realizując uchwałę Walnego Zgromadzenia z 31 maja 2004 r. Izba opracowała projekt Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich. Przy opracowywaniu projektu wykorzystano między innymi wskazania CESR (Europejskiego Komitetu Regulatorów Rynków Papierów Wartościowych). Treść projektu konsultowano z członkami Izby. W szczególności, projekt był jednym z tematów dyskutowanych na spotkaniu roboczym prezesów i dyrektorów domów i biur maklerskich w Dębem w październiku 2004 r.

W dniu 17 listopada 2004 r. Walne Zgromadzenie Izby uchwaliło nowy Kodeks Dobrej Praktyki Domów Maklerskich. Kodeks został uchwalony jednogłośnie. Bardzo wysoko postawione zostały w nim obowiązki domów maklerskich jeśli chodzi o unikanie konfliktu interesów, informowanie klientów o możliwych czynnikach ryzyka przy inwestycjach w poszczególne instrumenty finansowe oraz obowiązki dotyczące poznania potrzeb danego klienta w celu dopasowania odpowiednich usług. Kodeks określa również zasady przekazywania informacji o usługach domu maklerskiego oraz zasady prowadzenia działań reklamowych i marketingowych w sposób wiarygodny i rzetelny, chroniąc interesy klientów.

Kodeks, razem z pozostałymi regulacjami IDM, został umieszczony na stronach internetowych Izby. Informacja o jego przyjęciu została podana do publicznej wiadomości na specjalnie w tym celu zwołanej konferencji prasowej w dniu 19 stycznia 2005 r. Przekazany do prasy komunikat wskazywał wpływ Kodeksu na wzrost bezpieczeństwa i konkurencyjności rynku kapitałowego.

Izba wystąpiła również do Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, Giełdy Papierów Wartościowych, Centralnej Tabeli Ofert oraz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych z prośbą o umieszczenie na stronach internetowych tych instytucji informacji o Kodeksie Dobrej Praktyki Domów Maklerskich, z oznaczeniem domów i biur maklerskich, które zobowiązały się do

przestrzegania zawartych w nim zasad, co najmniej poprzez umieszczenie linku do strony internetowej Izby.

4.19.2. Standard regulacji zasad inwestowania przez pracowników domów maklerskich

W związku z wejściem w życie 1 maja 2004 r. nowelizacji ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi domy maklerskie w terminie do dnia 31 lipca 2004 r. musiały wprowadzić lub dokonać zmian w posiadanych regulaminach inwestowania przez pracowników.

Zarząd Izby Domów Maklerskich uchwalił Standard regulacji dotyczący inwestowania na rachunek własny przez członków organów, pracowników i podmioty powiązane z domem maklerskim. W Standardzie określono zasady, jakie powinny być zawarte w regulaminie inwestowania wskazanym w art. 40 ust. 2, pkt. 4a i art. 54 ust. 2 pkt 4a ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Standard obejmował następujące zagadnienia;

- informacje poufne i stanowiące tajemnicę zawodową
- rachunki pracowników domów maklerskich
- przeprowadzanie transakcji przez pracowników domów maklerskich bądź na ich rachunek oraz wskazywał sankcje za naruszenie określonych w nim zasad.

Dnia 2 lipca 2004 roku Standard został przekazany do Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, a 31 sierpnia 2004 r. został on przyjęty przyjętą jednogłośnie uchwałą Komisja Papierów Wartościowych i Giełd.

W związku z prywatyzacją Banku PKO BP S.A. Zarząd Izby Domów Maklerskich w dniu 8 października 2004 r. podjął uchwałę w sprawie przyjęcia wykładni Standardu. W wykładni wskazano, że uczestnictwo w ofercie przeprowadzonej za pośrednictwem giełdy, jeśli w specjalnej sesji giełdowej uczestniczą wszystkie domy maklerskie – członkowie Giełdy nie jest uczestnictwem w konsorcjum sprzedającym w rozumieniu Standardu. Rozpatrując kasus przeprowadzanej oferty PKO BP S.A. stwierdzono, że zgodnie z przyjętym Standardem, wpis na listę restrykcyjną akcji PKO BP S.A. powinien być dokonany przez oferującego i emitenta. Pozostałe domy maklerskie uzyskały dostęp do informacji o przeprowadzanej ofercie dopiero po opublikowaniu prospektu zatem na równi z innymi inwestorami. Tak więc wpis na listę restrykcyjną zależy od indywidualnej decyzji każdego domu maklerskiego.

Powyższe nie zwalnia domu maklerskiego z wprowadzenia zasad określonych w pkt 14 Standardu t.j. aby „składanie zleceń przez pracowników DM nie kolidowało z przyjmowaniem zleceń i obsługą klientów”.

4.19.3. Standard wyciągu z karty umowy

W dniu 20 kwietnia 2004 roku Izba Domów Maklerskich i Rada Banków Depozytariuszy przy Związku Banków Polskich zawarły porozumienie w sprawie określenia jednolitego standardu struktury pliku wyciągu z karty umowy przesyłanych w rozliczeniach po sesji. Porozumienie było

efektem uzgodnień i prac przedstawicieli domów maklerskich i banków depozytariuszy prowadzonych od września 2003 r.

Wykorzystywanie standardu w działalności poszczególnych domów maklerskich oraz banków – depozytariuszy jest potwierdzane przez złożenie przez nie deklaracji przystąpienia do Porozumienia. Deklaracje przystąpienia do Porozumienia złożyło 29 banków i domów maklerskich. Ich lista, jak również treść standardu zostały zamieszczone na stronie internetowej Izby.

W celu uniknięcia sytuacji jednoczesnej obsługi różnych formatów danych celowe było, by przejście na uzgodniony standard dokonane zostało jednocześnie przez wszystkie podmioty, które przystąpiły do Porozumienia. Na podstawie bezpośrednich konsultacji ze swoimi członkami Izba Domów Maklerskich i Rada Banków Depozytariuszy w dniu 18 czerwca 2004 r. zarekomendowały, by datą zaimplementowania nowego standardu był 19 lipca 2004 r. - miesiąc pozostawiono na dostosowanie systemów banków i domów maklerskich do nowego standardu pliku oraz na wprowadzenie stosownych zmian w umowach, w celu sformalizowania relacji bilateralnych w oparciu o uzgodniony standard.

4.20. ESPI

W roku 2004 Izby Domów Maklerskich docierało z domów maklerskich szereg krytycznych uwag dotyczących działania Elektronicznego Systemu Przekazywania Informacji (ESPI) i trudności w przesyłaniu sprawozdań. Szereg osób korzystających z systemu ESPI wskazywało, że system jest niefunkcjonalny i należałoby bądź powrócić do formy papierowej przy wypełnianiu obowiązków informacyjnych wobec KPWiG lub dokonać modernizacji systemu umożliwiającej przekazywanie danych w formie elektronicznej plikami „Word” lub „Exel” z użyciem klucza szyfrującego. Według informacji z domów maklerskich problemy dotyczące ESPI były wielokrotnie przez nie zgłaszane do Biura Informatyki, a także do Departamentu Domów Maklerskich KPWiG. W związku z tym IDM zwróciła się do KPWiG o zorganizowanie spotkania przedstawicieli Izby i przedstawicieli Urzędu KPWiG, którzy mogą podejmować decyzje dotyczące systemu ESPI, a także odpowiedzialnych za działanie tego systemu, a także przedstawiła uwagi dotyczące działania ESPI. Spotkanie odbyło się 7 września 2004 r. W trakcie spotkania omówiono wnioski zawarte w piśmie IDM i uwagi szczegółowe, które zostały nadesłane przez poszczególne domy maklerskie. Departament Domów Maklerskich KPWiG oświadczył, że jest gotów zaakceptować większość postulatów Izby. W związku z uwagami ze strony członków Izby, że zakres informacji wymaganych w ESPI jest szerszy niż wymagany rozporządzeniem uzgodniono, że Izba przygotowuje stosowny wykaz (przedstawiony w piśmie z IDM do KPWiG sygn. IDM/WL/349/2004). Odnosząc się do technicznego zakresu uwag Biuro Informatyki poinformowało, że część zgłoszonych przez członków Izby uwag jest w trakcie usuwania, a niektóre błędy zostały wyjaśnione podczas spotkania i zostaną zgłoszone przez Biuro Informatyki wykonawcy systemu ESPI. Biuro Informatyki KPWiG zadeklarowało, że wszystkie wskazane błędy zostaną usunięte do końca września.

4.21. Obligacje Skarbu Państwa

Latem 2003 roku, gdy Ministerstwo Finansów zmieniło agenta emisji obligacji Skarbu Państwa szereg domów maklerskich utraciło prawo do sprzedaży tych papierów na rynku pierwotnym. Obligacje detaliczne na rynku pierwotnym sprzedaje tylko PKO BP i jego dom maklerski. Wcześniej robił to CDM Pekao S.A. i współpracujące z nim konsorcjum brokerów. Te domy maklerskie wciąż są zainteresowane sprzedażą obligacji detalicznych na rynku pierwotnym, tak zapewnić swoim klientom dostęp do szerszej gamy instrumentów rynku kapitałowego

W marcu 2004 r. Ministerstwo Finansów zwróciło się z zapytaniem do domów maklerskich o możliwość prowadzenia obrotu obligacjami nominowanymi w euro. Zdaniem Izby w programie sprzedaży detalicznych obligacji Skarbu Państwa, zarówno tych nominowanych w złotych jak i w Euro powinny mieć możliwość uczestniczenia wszystkie domy maklerskie, a jeśli istnieją w tym zakresie jakieś przeszkody natury technicznej, to powinny zostać pokonane wspólnie przez wszystkie zainteresowane strony.

W dniu 8 marca 2004 roku w Ministerstwie Finansów odbyło się spotkanie przedstawicieli Ministerstwa, Centralnej Tabeli Ofert i domów maklerskich nt. rynku obligacji. W nawiązaniu do tego spotkania Izba Domów Maklerskich przekazała do Ministerstwa uwagi dotyczące

- wielkości jednostki transakcyjnej pakietu obligacji skarbowych,
- wyboru rynku dla tych obligacji,
- koncepcji odmiejszczenia obligacji sprzedanych w konsorcjum CDM Pekao,
- możliwości handlu obligacjami nominowanymi w Euro,
- poszerzenia sieci sprzedaży obligacji SP.

W piśmie do Ministerstwa Finansów Izba wskazała, że poszerzenie sieci sprzedaży obligacji skarbowych jest niezbędne dla zwiększenia ich sprzedaży, a ograniczanie sieci sprzedaży jest wysoce niekorzystne dla budżetu Państwa.

W kwietniu 2004 r. do wiadomości Izby Domów Izby Maklerskich wpłynęły też pisma z 5 domów maklerskich z zapytaniami skierowanymi przez nie do obecnego agenta emisji obligacji SP o określenie warunków technicznych i sprzętowych, jakie winny być spełnione przez dom maklerski ubiegający się o możliwość udziału w konsorcjum oferującym obligacje Skarbu Państwa.

Następnie agent emisji przesłał do wiadomości Izby udzielone przez siebie odpowiedzi. Wskazał, że decydującym czynnikiem wpływającym na rozszerzenie sieci sprzedaży obligacji SP będzie przedstawienie przez zwracające się do niego domy maklerskie propozycji rozwiązań dotyczących możliwości implementacji systemu sprzedaży obligacji we własnych placówkach i zwrócił się do nich o wskazanie pracowników, którym zostaną przedstawione zasady funkcjonowania systemu obsługi obligacji oraz warunki techniczne i sprzętowe.

W końcu kwietnia 2004 r. do Biura Izby wpłynęła odpowiedź z Ministerstwa, w której stwierdzono, że

- postulowane przez Izbę zmniejszenie jednostki transakcyjnej pakietu obligacji do 0,5 mln zł nie znajduje wystarczającego uzasadnienia,
- Ministerstwo docelowo planuje konsolidację notowań obligacji SP na jednym rynku (nie wskazano czy na CeTO czy na GPW),

- Ministerstwo popiera wprowadzenie odmiejszczenia obligacji detalicznych sprzedanych w konsorcjum CDM Pekao jedynie w sytuacji gdy obejmie ono wszystkie jednostki prowadzące tych obligacji,
- obligacja SP nominowana w euro będzie instrumentem długoterminowym o stałym oprocentowaniu. Obecny system regulacji rozliczeń i realizacji zobowiązań na rynku wtórnym między KDPW, GPW i biurami maklerskimi nie umożliwi płynnego i niezakłóconego obrotu takimi obligacjami,

W związku ze zgłaszanym przez Izbę postulatem włączenia domów maklerskich do systemu sprzedaży skarbowych obligacji detalicznych, poparty pismami biur maklerskich 5 domów maklerskich Ministerstwo Finansów wskazało, że podstawowe znaczenie dla emitenta ma zachowanie wymogów bezpieczeństwa stosowanego w PKO BP systemie transakcyjnego obsługującego sprzedaż obligacji skarbowych w sieci detalicznej. Spełnienie wymogów technicznych jest podstawą do wypracowania zasad współpracy między obecnym agentem emisji a podwykonawcami przy zachowaniu zasady pełnego odmiejszczenia obsługi detalicznych obligacji skarbowych.

4.22. VAT

W styczniu 2004 r. Izba Domów Maklerskich wspólnie z Krajowym Depozytem i Związkiem Banków Polskich przekazały do Ministerstwa Finansów prośbę o rozważenie spowodowania zmiany proponowanych obecnie zasad opodatkowania podatkiem VAT usług związanych z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych, tak aby były one zgodne z regulacjami europejskimi i z interesem szeroko rozumianego rynku kapitałowego w Polsce. Problem dotyczył kwestii opodatkowania podatkiem VAT usług finansowych polegających na rejestrowaniu papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu, które nie mają formy materialnej i występują jedynie w postaci zapisów na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez upoważnione do tego instytucje.

W piśmie wnioskodawcy powołali się na *Szóstą Dyrektywę Rady Wspólnot Europejskich z 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji przepisów Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliconą podstawą wymiaru podatku (77/388/EEC)*, która przewiduje zwolnienie z opodatkowania transakcji nie będących zarządzaniem i przechowywaniem, których przedmiotem są akcje, udziały w spółkach i stowarzyszeniach, obligacje i inne papiery wartościowe.

Wskazano, że w kontekście regulacji zawartej w w/w Szóstej Dyrektywie może budzić wątpliwości, czy wymaga ona opodatkowania podatkiem VAT zwolnionych z niego obecnie usług świadczonych przez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych, polegających na rejestrowaniu na nich stanów posiadania osób uprawnionych ze zdematerializowanych papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu. Wyrażono i umotywowano pogląd, że Szósta Dyrektywa nie wprowadza wymogu opodatkowania takich usług. Zwrócono też uwagę, że opodatkowanie podatkiem VAT prowadzenia rachunków papierów wartościowych spowoduje istotny wzrost kosztów dostępu do polskiego rynku kapitałowego, a co za tym idzie zmniejszenie jego konkurencyjności.

Po uchwaleniu w dniu 11 marca 2004 r. ustawy o podatku od towarów i usług Izba Domów Maklerskich w imieniu swoich członków zwróciła się ponownie do Ministerstwa Finansów pismem z dnia 6 maja 2004 r. o potwierdzenie stanowiska Izby, że świetle tej ustawy, usługi polegające na prowadzeniu rejestrów zdematerializowanych papierów wartościowych, a w szczególności usługi polegające na rejestrowaniu papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez uprawnione podmioty oraz kontach depozytowych prowadzonych przez Krajowy Depozyt, są zwolnione od podatku VAT.

14 maja 2004 roku Izba Domów Maklerskich otrzymała kopię odpowiedzi z Ministerstwa Finansów na pismo Izby, KDPW i ZBP ze stycznia 2004 r., w którym Ministerstwo Finansów poinformowało, że wyłączenie ze zwolnienia usług przechowywania papierów wartościowych, o których mowa w poz. 3 pkt. 7 załącznika Nr 4 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. dotyczy usług przechowywania w rozumieniu cywilistycznym, czyli przechowywania papierów wartościowych w formie zmaterializowanej i takie usługi podlegają opodatkowaniu stawką 22%. Kopia pisma z Ministerstwa Finansów została przesłana przez Biuro Izby do członków Izby, a Ministerstwo przekazało to pismo do wiadomości Izby Skarbowej w Warszawie.

4.23. GIFF

Dnia 23 kwietnia Izba Domów Maklerskich przekazała do Ministerstwa Finansów uwagi do projektu *Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jego prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej*, sprzeciwiając się projektowanym zmianom.

Izba zakwestionowała termin wejścia w życie zapisów rozporządzenia. Wskazano, że zmiany nie mogą odbywać się kosztem instytucji obowiązanych, a taka sytuacja miała właśnie miejsce. Wymienione instytucje poniosły już bowiem koszty uruchomienia systemów informatycznych wykorzystywanych do prowadzenia rejestru.

Wprowadzenie zmian poprzez nowelizację rozporządzenia, na dwa miesiące przed terminem pierwszych eksportów plików do GIIF, rodziło konieczność przeprowadzenia pilnych prac modernizacyjnych systemach informatycznych. Wprowadzanie zmian w tak krótkim okresie czasu, pomijając kwestie ponoszonych kosztów, mogło sprawić, iż rejestr transakcji nie zostanie przygotowany na czas, ale także mogło zagrozić integralności i funkcjonowaniu już posiadanych systemów.

Izba przedstawiła ponadto szereg szczegółowych uwag do zapisów projektu rozporządzenia.

W końcu maja 2004 r., w związku z krytycznymi uwagami Izby co do rozszerzenia rejestru transakcji o kolejne dane, Ministerstwo zdecydowało o przesunięciu terminu wejścia w życie tych przepisów. Ministerstwo poinformowało, że uwagi szczegółowe do nowelizacji rozporządzenia, zgłoszone przez Izbę zostały uwzględnione. W szczególności Ministerstwo przychyliło się do wielokrotnie zgłaszanego przez Izbę postulatu umieszczenia w rozporządzeniu zapisów, które umożliwiłyby rezygnację przez domy maklerskie z konieczności tworzenia osobnego pliku transakcji zarejestrowanych w rejestrze na rzecz oznaczania tych transakcji w systemie podstawowym domu maklerskiego.

27 sierpnia Izba Domów Maklerskich przesłała do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej kolejne uwagi i propozycje zmian projektu *Rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jego wprowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej*.

W końcu grudnia 2004 r. w związku z postulatami i wnioskami Izby Domów Maklerskich zgłaszanymi do Ministerstwa Finansów, które dotyczyły wejścia w życie *Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji [...] Minister Finansów przychylił się do uwag Izby i zdecydował, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2005r., z tym, że instytucje obowiązane będą miały obowiązek przesyłania danych z rejestru do GIIF po raz pierwszy zgodnie z nowymi zasadami do dnia 14 czerwca 2005 r.*

Współpraca Izby z GIFF to także m.in. działania promocyjne – dystrybucja wśród domów maklerskich i firm *asset management* 150 egzemplarzy podręczników o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz 200 plakatów informacyjnych.

4.24. IKE

Ustawa o Indywidualnych Kont Emerytalnych indywidualnych kontach emerytalnych dopuściła cztery grupy podmiotów uprawnionych do ich prowadzenia:

1. fundusze inwestycyjne,
2. podmioty prowadzące działalność maklerską lub banki prowadzące działalność maklerską ,
3. zakłady ubezpieczeń na życie oraz
4. banki krajowe.

Indywidualne Konta Emerytalne zdaniem Zarządu Izby nie są produktem korzystnym dla domów maklerskich – domy maklerskie nie będą miały możliwości osiągnięcia znaczącego zysku na oferowaniu tego produktu. Podstawowy problem stanowią systemy informatyczne do obsługi programu, których koszty wymagają pozyskania przez domy maklerskie znacznej ilości klientów, aby mógł zostać osiągnięty punkt przelamania. Z drugiej strony oferowanie IKE można traktować jako usługę komplementarną, zapobiegającą traceniu przez domy maklerskie klientów.

W dniu 2 lipca 2004 r. Izba zwróciła się do Ministra Polityki Społecznej wskazując, że mając na względzie zapis ustawy definiujący jako wpłatę wpłatę środków pieniężnych dokonywaną przez oszczędzającego na IKE i przekazywanie pożytków z papierów wartościowych zgromadzonych na IKE, sytuacja oszczędzającego zmienia się w zależności od wyboru podmiotu prowadzącego IKE.

W przypadku wpłaty środków pieniężnych na konto IKE prowadzone przez fundusz inwestycyjny, zakład ubezpieczeń i bank wzrost wartości aktywów spowodowany np. przekazaniem pożytków z papierów wartościowych bądź naliczeniem odsetek od lokaty nie jest traktowany jako zwiększenie wpłaty. Natomiast w przypadku wpłaty na IKE prowadzone przez dom maklerski pożytki z papierów wartościowych są traktowane jako kolejna wpłata. Zważywszy, że roczna wysokość wpłaty jest ograniczona przez ustawodawcę, takie zapisy powodują zmniejszenie rentowności inwestycji dokonywanych za pośrednictwem domu maklerskiego w porównaniu z inwestycjami, dla których konta IKE będą prowadziły inne instytucje.

W związku z przedstawionymi argumentami Izba zwróciła się do Ministra o wprowadzenie do Ustawy definicji wpłaty w następującym brzmieniu: wpłata – wpłata środków pieniężnych dokonywana przez oszczędzającego na IKE.

W odpowiedzi udzielonej w dniu 14 lipca 2004 Minister Polityki Społecznej przedstawił swoją interpretację zapisów ustawy i wskazał, że biorąc tę interpretację pod uwagę nie ma potrzeby dokonywania zmian w brzmieniu art. 2 pkt. 4 ustawy o IKE. Minister wskazał, że należy przyjąć, iż korzyści z papierów wartościowych stanowią wpłatę tylko wtedy, gdy tak zostało postanowione w umowie o prowadzenie IKE i zauważył, że ustawodawca przyznając oszczędzającemu uprawnienie do podejmowania decyzji, co do sposobu postępowania z korzyściami z papierów wartościowych w żaden sposób nie ograniczył tego prawa. Należy to odczytywać jako świadome pozostawienie pełnego wyboru oszczędzającemu. Oszczędzający może zdecydować, iż korzyści z papierów zapisanych na IKE mogą nie stanowić wpłaty i w efekcie nie być brane pod uwagę przy badaniu wykorzystania limitu rocznych wpłat, ale jednocześnie wchodzić w skład portfela IKE, czyli zwiększać wartość środków gromadzonych w ramach oszczędzania na IKE.

W sierpniu 2004 r. Izba przekazała swoim członkom stanowisko KPWiG w związku z pojawiającymi się wątpliwościami ze strony podmiotów prowadzących działalność maklerską co do interpretacji przepisów ustawy o IKE. W stanowisku wskazano, że dopuszczalne jest uregulowanie przez podmiot prowadzący działalność maklerską szczegółowych zasad prowadzenia IKE w odrębnym regulaminie prowadzenia rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego od istniejącego w tym zakresie regulaminu ogólnego, opracowanym wyłącznie na potrzeby świadczenia usług związanych z IKE.

4.25. Spotkania robocze prezesów i dyrektorów domów i biur maklerskich

4.25.1. Spotkanie Robocze w Zakopanem – marzec 2004

W dniach 26 – 28 marca 2004 r. w Zakopanem odbyło się zorganizowane przez Izbę Spotkanie Robocze przedstawicieli instytucji rynku kapitałowego pt. „Strategia dla rynku kapitałowego – życzenia a rzeczywistość”. Współorganizatorami spotkania byli: Komisja Papierów Wartościowych i Giełd oraz Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. W spotkaniu uczestniczyli: Pan Jacek Socha – Przewodniczący Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, Pan Zbigniew Mrowiec – Zastępca Przewodniczącego ds. Prawnych, Pan Wiesław Rozłucki – Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Pan Andrzej Sopoćko - Wiceprezes GPW, Pan Bartosz Drabikowski – Zastępca Dyrektora Departamentu Instytucji Finansowych, Pan Piotr Wiśniewski - Wiceprezes Zarządu Centralnej Tabeli Ofert S.A., Pan Rafał Chwast – Prezes Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych oraz przedstawiciele domów maklerskich typu *asset management* i Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.

Przedmiotem dyskusji był opracowany przez Ministerstwo Finansów, przy udziale domów maklerskich, projekt Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego – „Agenda Warsaw City 2010”. W dyskusji szczególną uwagę poświęcono Radzie Rynku Kapitałowego przy Ministrze Finansów, roli domów maklerskich jako elementu infrastruktury rynku. Wypowiadając się na temat Rady Rynku Kapitałowego, uczestnicy rynku przedstawili swoje opinie jak wyobrażają sobie to gremium,

przedstawiciele jakich instytucji powinni wchodzić w skład Rady oraz jakimi zagadnieniami powinna zajmować się Rada i jakie byłoby jej usytuowanie, rola i odpowiedzialność w strukturach Ministerstwa Finansów (zob. informacje nt. Wspólnego Stanowiska w punkcie „Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego i Rada Rynku Kapitałowego” niniejszego sprawozdania).

Drugim istotnym tematem spotkania było omówienie możliwości podejmowania wspólnych działań wobec sytuacji, w której na Gieldzie zawierane byłyby nieprawidłowe transakcje będące wynikiem błędów bądź działań przestępczych. W toku dyskusji przedstawiciele domów maklerskich jednogłośnie opowiedzieli się za koniecznością wypracowania mechanizmu anulowania transakcji, wskazując że konsekwencje finansowe poniesione w wyniku zawarcia błędnej transakcji mogą mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie domu maklerskiego

4.25.2. Spotkanie Robocze w Dębem – październik 2004

W dniach 8-9 października 2004 r. w Dębem Izba zorganizowała wyjazdowe spotkanie robocze Prezesów i Dyrektorów Domów i Biur Maklerskich.

Na spotkaniu była dyskutowana tematyka podatku dochodowego od odpłatnego zbycia papierów wartościowych, szczególnie dyskutowano zagadnienia związane z planowanymi zmianami regulacji Izby - Statutu, Regulaminu Zarządu, Regulaminu Sądu Izby, Regulaminu Komisji Etyki i Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich. Na spotkaniu uzgodniono także zasady naliczania składek członkowskich Izby.

4.26. Zasady kontaktów członków Izby z organami administracyjnymi oraz instytucjami infrastruktury rynku kapitałowego

W dniu 16 lipca 2004 roku Zarząd przyjął uchwałę nr 8/IV w sprawie ustalenia zasad kontaktów domów i biur maklerskich z organami administracyjnymi oraz instytucjami infrastrukturalnymi rynku kapitałowego. W uchwale wskazano, że wszelkie sprawy, zapytania i korespondencja pomiędzy domami i biurami maklerskimi, z jednej strony, oraz organami administracyjnymi państwa i instytucjami infrastrukturalnymi rynku kapitałowego, z drugiej, jeżeli ich charakter wskazuje, że mogą one dotyczyć branży maklerskiej jako całości, a nie należą do wewnętrznej handlowej lub organizacyjnej materii poszczególnych domów lub biur maklerskich powinny być załatwiane za pośrednictwem Izby Domów Maklerskich.

5. Istotne wydarzenia po dacie bilansowej

5.1. Podatek z odpłatnego zbycia papierów wartościowych

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami, które dotyczyły możliwości załączania do informacji PIT-8C innych materiałów np. historii transakcji. W komunikacie z dnia 7 stycznia 2005 r. Izba wyjaśniła, że jeżeli będzie możliwe, aby dany dom maklerski wygenerował informację analityczną,

zawierająca szczegóły dotyczące transakcji, z których koszty i przychody zostaną ujawnione w części E (a nawet F), to wysłanie takiej informacji do klienta Izba uznaje za celowe i bardzo pomocne jednak nie ma, ani takiego obowiązku ani takiej potrzeby, aby dom maklerski przysyłał jakiegokolwiek dodatkowe informacje do Urzędu Skarbowego, poza sytuacjami, gdy Urząd Skarbowy prowadzi postępowanie wobec podatnika i żąda określonych informacji lub dokumentów, na podstawie stosownych przepisów prawa. W komunikacie zwrócono uwagę, że przysyłanie informacji nie wymagalnych przez stosowne przepisy prawa, dotyczących konkretnych osób może być traktowane jako naruszenie tajemnicy danych osobowych.

W dniu 10 lutego 2005 r. Izba Domów Maklerskich zwróciła się do Ministerstwa Finansów z wnioskiem o ponowne przeanalizowanie postulatu zaniechania poboru podatku z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, o którym mowa w art. 30b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Czynnikami determinującym wystąpienie Izby w tym okresie była sytuacja, jaka powstała w związku z wydaniem przez Ministerstwo Finansów broszury informacyjnej, która miała pomagać podatnikom w przenoszeniu danych podatkowych z informacji PIT-8C do zeznania PIT-38. W opinii Izby Domów Maklerskich zapisy zawarte w broszurze informacyjnej, a dotyczące części E deklaracji PIT-8C, są niespójne z treścią samej deklaracji. Z broszury informacyjnej wynika, że podatnicy otrzymają w części E informację o dochodach ze zbycia papierów wartościowych, nabytych w 2004 r., zaś z tytułu części E i przepisów ustawy wynika, że w tej części winny być przedstawione wszystkie dochody podlegające opodatkowaniu.

Pismo Izby do Ministerstwa Finansów zostało przekazane do wiadomości Rzecznika Praw Obywatelskich.

23 lutego Izba Domów Maklerskich wspólnie z Centralnym Domem Maklerskim Pekao S.A. zorganizowały konferencję prasową dotyczącą podatków. Na konferencji próbowano wyliczyć na uproszczonym przykładzie, jaki podatek giełdowy będzie musiał zapłacić inwestor. Okazało się, że w wielu przypadkach będzie to zadanie niewykonalne.

Upowszechnianie w prasie informacji o działaniach Izby w sprawie podatków reprezentują tytuły „Kłopotliwa rubryka F”, Rzeczpospolita, 2005.02.24, "Wniosek do Rzecznika Praw Obywatelskich. Podatkiem giełdowym zajmie się Trybunał?" Parkiet 07.02.2004, "Nadzieja w Rzeczniku Praw Obywatelskich. Minister nie zawiesi podatku giełdowego." Parkiet 18.03.2004.

Izba otrzymała odpowiedź na pismo z 10 lutego w marcu 2005 r. W podsumowaniu tego pisma, z dnia 2 marca 2005 r., Ministerstwo Finansów wskazało, że „skoro wolą Parlamentu było nie przedłużanie obowiązującego zwolnienia dochodów uzyskanych ze zbycia papierów wartościowych nabytych w obrocie giełdowym, tym bardziej brak jest uzasadnienia do wydania rozporządzenia Ministra Finansów, zaniechującego pobór podatku od dochodów ze zbycia papierów wartościowych, które przez cały okres obowiązywania ustawy podlegały opodatkowaniu. W świetle powyższego zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów ze zbycia papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2004 r. nie może być pozytywnie rozpatrzone.”

Izba zwróciła uwagę na występowanie zasadniczych sprzeczności między objaśnieniami zawartymi w piśmie z 2 marca 2005, a interpretacjami wydawanymi przez Ministerstwo Finansów w różnych innych dokumentach, powstałych w 2004 r. Wskazała je w swojej odpowiedzi z 15 kwietnia 2005 r. Jednocześnie po raz kolejny zwróciła uwagę na pilną potrzebę zreformowania przepisów podatkowych omawianych dotychczasowej korespondencji Izby z Ministerstwem Finansów i rzecznikiem Praw Obywatelskich.

Izba zwróciła się do Ministra Finansów z prośbą o spotkanie w celu omówienia bieżących problemów Urzędów Skarbowych przy rozliczeniu podatku za rok 2004 oraz kierunku koniecznych zmian w przepisach, które pozwolą usprawnić i uprościć pobór tego podatku w latach następnych.

5.2. Konsultacje projektów regulacji dotyczących rynku kapitałowego

5.2.1. Konsultacje projektów 9-ciu rozporządzeń

W dniu 5 kwietnia 2005 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa dotycząca projektów 9-ciu rozporządzeń dotyczących rynku kapitałowego, które Izba otrzymała do konsultacji 21 marca 2005. Izba znów musiała oprotestować oprotestować zbyt krótki termin na zgłoszenie uwag. Przed konferencją Izba przekazała do Ministerstwa Finansów uwagi do projektów.

Na konferencji uzgodniono, że na razie nie będą nowelizowane rozporządzenia dotyczące wielkości środków własnych Ustalono również, zgodnie z postulatem Izby, że w rozporządzeniu w sprawie trybu i warunków postępowania... pozostaną przepisy umożliwiające lokowanie przez domy maklerskie środków klientów, a termin w którym domy maklerskie będą miały obowiązek dostosowania regulaminów do nowego brzmienia przepisów, zostanie przedłużony.

Rada Ministrów przyjęła pozostałe projekty rozporządzeń.

5.2.2. Projekt Rozporządzenia w sprawie opłat za zezwolenia i zgody KPWiG

27 stycznia 2005 r. Izba przesłała do Ministra Finansów opinię do projektu *Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie opłat za zezwolenia i zgody udzielane przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd, za dokonanie wpisów do rejestrów i ewidencji prowadzonych przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd oraz opłat z tytułu nadzoru.*

Izba wskazała, że widzi konieczność zmiany rozporządzenia, jednak przy jego konstrukcji należy odpowiedzieć na pytanie, czy nasz młody rynek jest w stanie w całości finansować organ nadzoru, który ma nałożone w nowym projekcie ustawy tak duże obowiązki.

Na posiedzeniu 25 stycznia 2005 r. Zarząd Izby dyskutował na możliwość przyjęcia systemu, w którym opłaty byłyby pobierane od instytucji infrastrukturalnych (GPW, KDPW, CeTO), które z kolei, opierając się na treści rozporządzenia, miałyby możliwość kształtowania swoich opłat i prowizji w taki sposób, aby sumarycznie zbilansować opłaty wydatkowane z pobieranymi od uczestników. Zagadnienie opłat dyskutowano również na spotkaniu przedstawicieli domów maklerskich 22 marca 2005 r. i na spotkaniu w Urzędzie KPWiG 30 marca 2005 r.

5.2.3. Konsultacje CESR

Izba trzykrotnie brała udział w konsultacjach prowadzonych przez Komitet Europejskich Regulatorów Rynku Papierów Wartościowych (CESR) Izba Domów Maklerskich przekazała do CESR uwagi do dokumentów konsultacyjnych, na których mają zostać oparte przepisy implementacyjne do Dyrektywy o rynkach instrumentów finansowych (MiFID).

Uwagi wszystkich respondentów do dokumentów konsultacyjnych zamieszczane są przez CESR na jego stronie internetowej : <http://www.cesr-eu.org>, zakładka Consultations, Closed consultations & responses.

5.3. Konferencja w Zakopanem 2005

W dniach od 11 do 13 marca 2005 r. odbyła się w Zakopanem Konferencja Programowa Izby Domów Maklerskich na temat "*Nowa Konstrukcja Rynku uwzględniająca wytyczne Dyrektywy MiFID*" organizowana przy współdziałaniu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. W Konferencji, obok przedstawicieli domów i biur maklerskich, w tym podmiotów zarządzających aktywami, udział wzięli Minister Skarbu Państwa, przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, GPW, MTS CeTO, Towarowej Giełdy Energii oraz KDPW.

Zakres obrad Konferencji obejmował m.in. prezentację wytycznych Dyrektywy MiFID, omówienie bieżących problemów polskiego rynku kapitałowego, w tym sposobów i terminów implementacji prawa europejskiego, omówienie problemów dotyczących podatku dochodowego od osób fizycznych od zysków kapitałowych, dopuszczalności i sposobu anulowania transakcji, a także działania domów maklerskich na rynku towarowym pod regulacjami Dyrektywy MiFID.

W trakcie Konferencji odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby Domów Maklerskich, na którym członkowie Izby jednogłośnie nadali p. Jackowi Sosze - Ministrowi Skarbu Państwa honorowe członkostwo Izby.

5.4. Przetwarzanie zleceń przez domy maklerskie

W dniu 1 lutego 2005, mając na względzie uchwałę Zarządu z dnia 7 czerwca 2004 r., przyjmującą stanowisko Izby w sprawie przetwarzania zleceń przez domy maklerskie oraz ustalenia z Departamentem Domów Maklerskich Izba zaproponowała, by do czasu wejścia w życie nowego Rozporządzenia w sprawie trybu i warunków postępowania... przyjąć rozwiązanie, które z jednej strony uznałoby identyfikację klienta zgodną z obecnym brzmieniem w/w rozporządzenia, a z drugiej pozwoliłoby na działanie domów maklerskich w sposób identyczny jak zagranicznym firmom inwestycyjnym działającym w sposób zdalny - po wprowadzeniu zlecenia do stacji roboczej drukować je i dopisać ręcznie brakujące dane bądź niezwłocznie wprowadzić je do systemu operacyjnego domu maklerskiego (dyspozycja klienta jest nagrana).

Izba zaapelowała, by Komisja przyjęła przedstawioną wykładnię celowościową.

5.5. Wypłata dywidendy przez spółki węgierskie

W związku ze zgłaszanymi problemami związanymi z zasadami wypłaty dywidendy przez spółki węgierskie w dniu 29 marca 2005 r. Izba Domów Maklerskich zorganizowała spotkanie przedstawicieli KDPW oraz przedstawicieli Banków Depozytariuszy z członkami Izby, którego przedmiotem były:

- przekaz danych osobowych akcjonariuszy spółek węgierskich w związku ze zwołaniem walnego zgromadzenia akcjonariuszy oraz wypłatą dywidendy.
- obsługa wypłaty dywidendy (harmonogram operacji, certyfikaty rezydencji oraz inne dokumenty wymagane prawem węgierskim),
- instrukcje dotyczące sposobu głosowania na walnym zgromadzeniu.

5.6. Rada Rynku Kapitałowego

Izba bierze udział w proponowaniu tematyki posiedzeń Rady Rynku Kapitałowego. W szczególności, w lutym 2005 r. (IDM/WL/69/05 z 21.02.2005) Izba zaproponowała zajęcie się przez Radę zagadnieniami implementacji prawa europejskiego w system prawa polskiego, dokonaniem przeglądu obowiązującego prawa regulującego działalność na polskim rynku kapitałowym i zmianą konstrukcji podatku dochodowego od zysków kapitałowych.